

V I E N Y B Ė

1886 • 96TH ANNIVERSARY YEAR • 1982

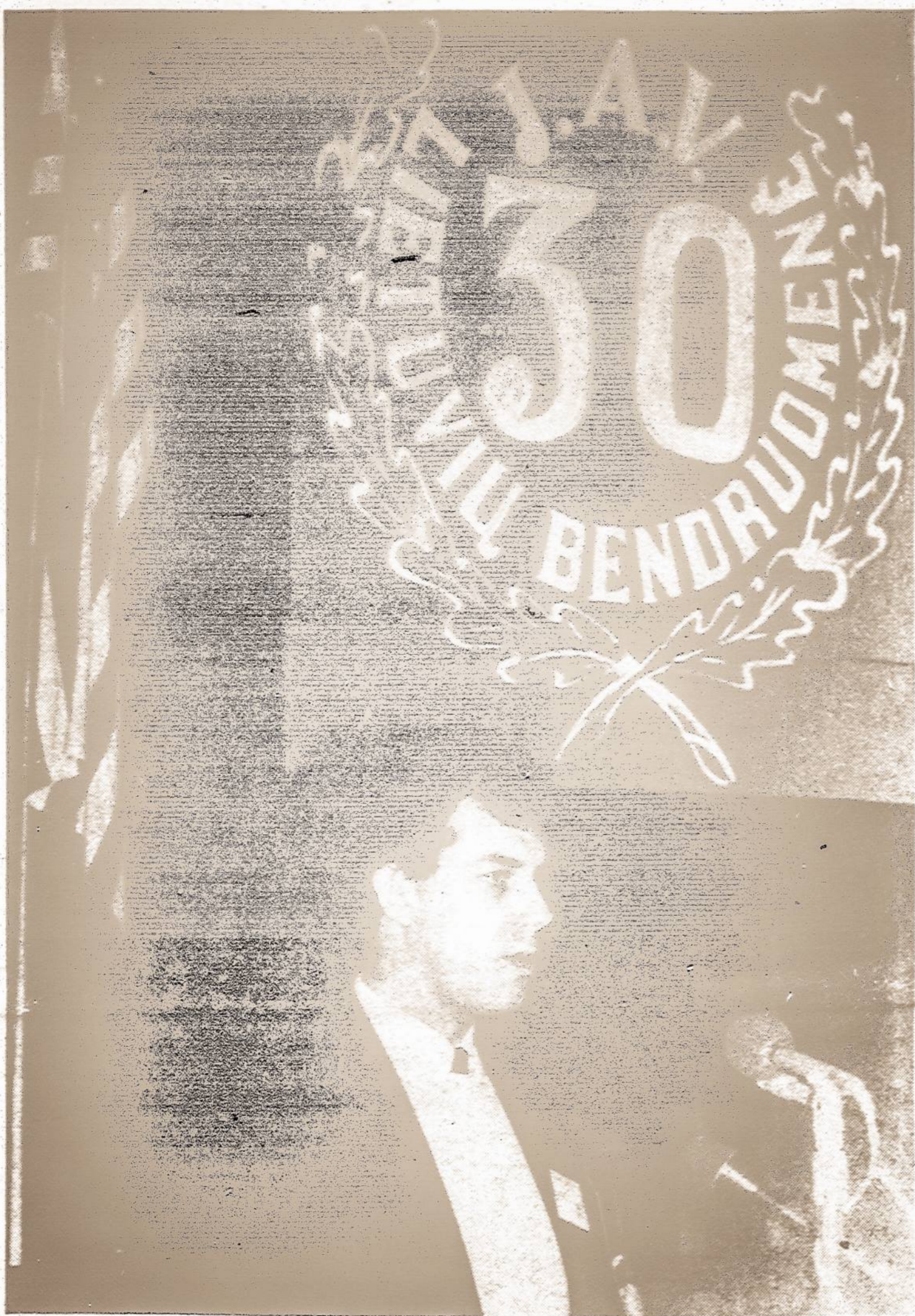
96 M. 8 N.

192 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

1932 M. BALANDŽIO [APRIL] 30 D.

Telephone
APplegate 7-7257

50 CENTU

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkas Gintaras Aukštuolis kalba apie sekantį Jaunimo Kongresą JAV Lietuvių Bendruomenės trisdešimtmečio minėjimo antrajame visuotiniame suvažiavime.

J. Garlos nuotr.

PAMINĖJO JAV LB TRISDEŠIMTMEČI

Balandžio 17 ir 18 dienomis Detroito paminėta JAV Lietuvių Bendruomenės gyvavimo 30 metų sukaktis. Minėjimas vyko Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos kultūros centre, esančiame Detroito priemiestyje Southfield.

Balandžio 17 d. šventę atidarė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Tos dienos rytinėje sesijoje pranešimus padarė atskiri pareigūnai apie socialinius, spaudos, santykių su veiksniais, lietuviškų parapijų, švietimo ir kitus klausimus.

Oficialiai trisdešimtmetis paminėtas popietinėje sesijoje. Kalbą pasakė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirm. Vytautas Kamantas. Apie pusantro šimto bendruomenės darbuotojų apdovanoti žymenimis.

Bankete pagrindiniu kalbėtoju buvo Voice of America žinių skyriaus redaktorius žurnalistas Ernest E. Pell. Banketo meninėje dalyje dalyvavo poetas Bernardas

Brazdžionis ir solistė Gina Čapkauskienė.

Balandžio 18 d. pradėta pamaldomis, kurias atnašavo vysk. Vincetas Brizgys, o pamokslą pasakė prel. Jonas Balkūnas. Giedoją Rimo Kaspučio diriguojamas jaunimo choras.

Jausmingu momentu per pamaldas buvo dovanų atnešimas. Jaunimas atnešė Vargo Mokyklą ir mokyklos darbo sąsiuvinį; Bendruomenės nariai nešė Lietuvoje išaustą audinį su Lietuvos himnu; savanoris-kūrėjas nešė Lietuvos žemės; kiti Bendruomenės nariai nešė Lietuvių Katalikų bažnyčios kroniką, ir pagaliau keturi Liet. Bendruomenės pirmininkai nešė duoną ir vyną ir pabaigtuvių vainiką, ženklinantį 30-ies metų darbą.

Sekmadienio popietė buvo skirta premijų įteikimui. Programą pradėjo Kultūros Tarybos pirm. Ingrida Bublienė, o apie Kultūros darbus kalbėjo Viktoras Mariūnas.

Įteikus premijas septyniems lau-

Argentinos-Britanijos konfliktas paliečia ir lietuvius

Rašant šiuos žodžius, Pietų Atlante, arti Antarktikos esančiose Falkland salose liejasi jaunų vyrų kraujas. 1961-aisiais metais Argentinoje gimę jauni vyrai sumobiliuoti ir su veteranais Argentinos kariais fronte žūva. Argentinos karinė valdžia laivais ir lėktuvais pasiuntė kelis tūkstančius karių.

Britanija taip pat neatsilieka

Savotišku likimo lėmimu tose kovose, jei neprisiėjo, tai dar teks dalyvauti ir lietuviams, tiek tiems, kurie gyvena Argentinoje ir yra piliečiai, tiek tiems, kurie gyvena Britanijoje. Ir tai kelia pasaulio lietuvių susirūpinimą.

Falkland salas argentiniečiai vadina Malvinas, ir jas nori prisijungti. Artimiausios salos tėra 200 mylių nuo Argentinos sausžemio, o Georgias, Sandwich yra apie 800 mylių. Tų salų viso žemėlapyje rodoma 16.

Salose gyvena apie 2,000 britų piliečių. Nors Britanija yra 8,000 mylių atstu nuo tų salų, bet jų visi gyventojai kalba britų tarmės anglų kalba, verčiasi daugiausia avių auginimu, kaip Scotijoje ir kitose šiaurės britų armijos valdomose salose. Spėjama, kad salų gelmėse esama aliejaus ir kitokių brangių iškasenų. Salas atrado britų keliauninkai, navigatoriui John Davis vadovaujant 1592-aisiais metais. Po visos eilės kovų tarp prancūzų, ispanų ir britų, dėl tų salų, 1833 m. jas savo valdžion perėmė britai ir jas valdė per 150 metų.

Per pastaruosius 30 m. Argentina su Britanija vedė derybas, stengdamasi tas salas prisijungti. Bet vis nesusitarė. Dabartinė karinė Argentinos vyriausybė dėl didelės depresijos darėsi nepopuliari. Nusprendė supopuliarėti-atkovoti salas. Balandžio 2 d. tas salas ji okupavo.

Tai tokia trumpa konflikto istorija. Lietuviams betgi yra dėl ko rūpintis. Tai liečia ir Amerikos lietuvius, nes jie čia negali parodyti šališkumo, kadangi Amerikos vyriausybė aiškiai pasisakė už Britaniją, apkaltindama Argentiną dėl "agresijos". Tai dabar lietuviams, kur

reatams, vienas tų laureatų—Chicago "Antrasis kaimas"—pateikė sceninės kūrybos.

Šventės programai vadovavo Juozas Stempuzis.

Šventės dalyviai gavo Lietuvių Bendruomenės istoriją, pavadintą "Trys dešimtmečiai", kurią redagavo Balys Raugas.

jie bebūtų, net negali šaukti už kokią vieną tikslą, nes jie, kaip piliečiai, turi būti lojalūs tai šaliai, kurioje gyvena.

Ir taip dabar bus paliesti Argentinos lietuviai, kur jų gyvena apie 35 tūkstančių ir kur turi savo draugijas ir laikraščius. Su savo centrais Buenos Aires ir kt. miestuose.

Argentinos Lietuvių Balse leidėjas-redaktorius rašo: "Argentinos kariuomenės eilėse ir pašauktų atsarginių 2-ųjų laidų tarpe yra daug lietuvių vaikų. Karo aviacijoje, kiek mums žinoma, yra vienintelis pilotas Carlos Alejandro Didžiulis, prieš kurį laiką turėjo avariją, ir dabar paskirtas prie transporto..."

Ką "transportas" reiškia, žinome, tai siuntimas ar vežimas medžiagos į karo lauką. O tokius transportus britai kaip tik ir pirmoje eilėje naikina.

Tuo tarpu Britanijoje gyvena apie 20 tūkstančių lietuvių, su didžiausiu židiniu Londone ir kituose miestuose. Yra lietuviško jaunimo, kuris taip pat bus mobilizuotas, o gal jau ir esantis kovos baruose.

Pietų Amerikos valstybės Columbia ir Peru, o taip pat Jungtinės Tautos New Yorke, talkinant Jungtinėms Valstybėms mėgina karą sustabdyti, mėginti diplomatiniais būdais ginčą už salas išspręsti, bet Argentina iš salų gerumu nenori pasitraukti, o britai jas apsupe bombarduoja ir nenori jų argentiniečiams užleisti, nežūrint, kad ir vieni kiti netenka laivų, lėktuvų ir tūkstančių jaunų karių.

Neseniai buvo raportuojama, kad po karo Afganistane į Vilnių buvo parvežta 500 karstų. Kiek dabar karstų bus nuvežta į Londoną. Buenos Aires, o kiek bus nepalaidotų žuvusių šaltuose Pietų Atlanto vandenyse!

Taigi, Argentinos-Britanijos konfliktas gali skaudžiai paliesti lietuvius, jaunus lietuviškų šeimų sūnus tiek Argentinoje, tiek Britanijoje.

Kiek jiems pavojaus, visi žinome, o kiek tėveliams, ypač motinėlėms—ašarų!

Amerikos lietuviams belieka tik pasitikėti tuo, kad prez. Reagano vyriausybė darys viską tam kariniam konfliktui tarp Argentinos ir Britanijos sustabdyti.

Jonas Valaitis

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian newspaper in the world.
Established in 1886 by J. J. Paukstys.
Publication number (USPS-659180).

Vienybe is published semimonthly by Valerie Tysliava and son Joseph N. Tysliava at 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207. Second Class postage paid at Brooklyn, N. Y. Postmaster: Send address changes to Vienybe, 192 Highland Boulevard, Brooklyn, N. Y. 11207.

Subscription per year \$10.00. By First-Class mail \$25.00.

Staff: Editor: Jonas Valaitis; Managing and Layout editor: Valerie Tysliava; Assistant: Ann Waivada; Business Manager and Photo editor: Joseph N. Tysliava.

Contributing editors and writers: Dr. Algirdas Budreckis, Mykolas Drunga, Demie Jonaitis, Charles P. Kal, Jonas Kiznis, Juozas Kreivenas, Salomeja Narkeliunaite, Edvardas Sulaitis, Vytautas Zalatorius.

ATOŠVAISTES IR SESĖLIAI MYKOLAS DRUNGA

Artėjant JAV LB Tarybos rinkimams, prisimintini jaunosios Vaivos Vėbratės kritiški žodžiai išrinktųjų į pereinamą tarybą adresu: sesijose "trūko jaunųjų atstovų, dėl kurių išrinkimo visi džiūgavo ir dėjo į juos daug vilčių", "žymi tarybos narių dalis neįvertina savo atsakomybės atstovauti rinkėjams" ir tam tikri "žmonės sutinka kandidatuoti ir būti renkami į atstovus be gilesnio supratimo, ko iš išrinktųjų laukiama".

Ar ši bendruomenininkės išpažintis, atvirumo momentu ištarta, neatima bent šiek tiek to blizgesio, kuriuo tos organizacijos vadovai nori apipurkšti pagrindinį savo "demokratiškumo" įrodymą? O gal kitaip tą dalyką reikėtų vertinti? Gal čia galioja taisyklė: kokia visuomenė, tokie ir jos "išrinktieji" vadai...

☆ ☆ ☆

"Kuriant naują komunistinę civilizaciją Rusijoje,—rašė psichoanalizės tėvas Siegmund Freudas savo knygoje Civilizacijos liga,—buržuazijos persekiojimas veikia kaip psichologinė atrama. Ir mes galime tik su nerimu savęs klausiti, ką darys sovietai, kai visa buržuazija šalyje bus išnaikinta".

Betgi buržuazija kaip socialinis fenomenas Sovietijoje niekad nebuvo išnaikinta. Senąją, ikitarybinę buržuaziją pakeitė naujoji, tarybinė buržuazija. Be to, tarybinė visuomenė—tiksliau tarus, jos vadovai—visuomet randa, ką persekioti: norinčius emigruoti, žmogaus teisių gynėjus, grynuosius komunistus, trockistus, socialistus, nepriklausomus darbininkus, totorių ir čečenu užtarėjus ir taip toliau kone iki begalybės. Kiekvienas tarybinis pilietis potencialiai yra persekiojimo taikynys, jei tik jis nesumoja lygiuotis į valdančiosios klikos užgaidas. Todėl tos "psichologinės atramos", kurią teikia kitų persekiojimas, tarybų šalies vadovams niekuomet nepritrūks.

☆ ☆ ☆

Italų kompartijos teoretikas Antonio Gramsci neseniai rašė, jog "Rusijoje revoliucija sukūrė naujas dorovės normas. Ji pakeitė ne tik vieną jėgą kita, bet ir vienas dorovės normas kitomis; ji sukūrė naują dorovinę atmosferą, suteikė ne tik fizinę, bet ir dvasinę laisvę".

Įdomu, kada Gramsci paskutinį kartą Rusijoje lankėsi? Ar gal reiktų taip klausiti: kada protingi žmonės savąjį "wishful thinking" nustos maišę su tikrove?

IŠ LAIŠKŲ VIENYBĖS REDAKCIJAI

Aušros Vartų parapijiečiai yra nepaprastai dėkingi Vienybės laikraščiui, kuriame taip gražiai ir tiksliai aprašyta gražios bažnytelės New Yorko didmiestyje ne taip gera padėtis. Esame taip pat dėkingi ir už tokias gražias bažnyčios nuotraukas.

Šis straipsnis atkreipė daugiau dėmesio parapijiečių, ir platesnį lietuvių visuomenę, sutraukė apie 50 asmenų į Aušros vartų administratoriaus kun. Bidos sušauktą metinį parapijos narių susirinkimą.

Praeity tokie metiniai susirinkimai visada vykdavo po 11 valandos mišių. Būdavo daugiau laiko aptarti parapijos reikalus su apyskaitom. Šį kartą šis kunigas susirinkimą sušaukė prieš mišias, 10 valandą. Jis jau turėjo sau pasirinkęs patikėtinius (trustees) kitataučius, vietoj visada buvusiu lietuvių.

Susirinkę parapijiečiai tokiam elgesiui užkirto kelią, praveddami nutarimą rinkimus atidėti naujam

parapijos komitetui, iki bus atkeltas naujas lietuvis klebonas, kuris netrukus turi atvykti. Tada parapijiečiai į Parapijos komitetą galės išsirinkti lietuvius.

Susirinkime paaiškėjo nors viena gera žinia: numatyti pirkėjai klebonijos, kurią kun. Bida buvo pasiryžęs parduoti, kleboniją pirkti atsakė. Parapijonys vienbalsiai prabėžė: "Kokia čia gali būti parapija be klebonijos!" Parapijietis

LAIŠKAI REDAKCIJOMS

Vis dažniau lietuvių laiškaai pasirodo amerikiečių laikraščiuose. Neseniai Worcester, Mass. spaudoje išspausdintas Lietuvių Kat. moterų sąjungos pirmininkės Julia Mack laiškas apie sovietinę priespaudą Lietuvoje, Chicago Sun-Times išspausdino kun. J. Prunskio laiška apie reikalą socialinių reformų ir apie komunizmo pavojus Centro Amerikoje.

JAV BENDRUOMENĖS REZOLIUCIJOS

JAV Lietuvių Bendruomenės Antrasis visuotinis suvažiavimas balandžio 17 ir 18 d. Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos Kultūros Centre, Detroito priemiestyje Southfield, Mich., išklauses pranešimus ir diskusijas, priėjo šių išvadų:

1. Pavergtos lietuvių tautos vieši pareiškimai, pagrindinio leidiniai, kovotojų heroizmas, tikinčiųjų visuomenės ir dvasiškijs atsiskyrimas pasiduoti okupanto užmačioms liudija nepalaužiamą tautos ryžtą.

JAV Lietuvių Bendruomenėi šie reiškiniai yra nuolatinė paskata intensyvinti savo pastangas padėti pavergtai Lietuvai, informuojant vakarų pasaulį apie jai daromas skriaudas ir formuojant viešąją pasaulio nuomonę už lietuvių tautos laisvės kovą.

2. Lietuvos Atstovybė Washingtone yra laisvos Nepriklausomos Lietuvos valstybės simbolis laisvajame pasaulyje, ir kaip toks yra mums brangus.

Suvažiavimas ragina visą lietuvių visuomenę savo materialine parama padėti Pasiuntinybės rūmų restauravimą įvykdyti.

3. Lietuvos nepriklausomybės minėjimai yra kiekvieno lietuvių šventė. JAV LB apylinkės privalo siekti, kad minėjimų turinys ir apimtis būtų uždegantys ir atnaujinantys kiekvieno ryžtą dar labiau kovoti už lietuvių tautos laisvę ir valstybinę nepriklausomybę ir, kad būtų sudarytos sąlygos kiekvienam ta proga aukoti, pagal savo apsisprendimą.

4. Švietimas yra pagrindas lietuvių išlaikyti. Kad lietuviškose mokyklose mokinių skaičius padidėtų, reikia kreiptis į šeimas, turinčias mokyklinio amžiaus vaikus, skatinant tėvus savo vaikus siųsti į lietuviškąsias šeštadienines mokyklas.

Visuomenė prašoma šias pastangas remti.

5. JAV Lietuvių Bendruomenės Socialiniams reikalams tarybos pravedamo vyresniojo amžiaus lietuvių surašymo duomenys rodo, kad daug to amžiaus lietuvių pageidautų gyventi tarp savųjų, nes gilesnėje senatvėje jiems reikalinga visokia priežiūra ir parama.

Suvažiavimas pritaria lietuviškoms sodyboms organizuoti.

6. Lietuviškosios parapijos yra lietuviškosios veiklos židiniai. Lietuviškoji visuomenė kviečiama į jas jungtis, dalyvauti jų veikloje, jas stiprinti.

7. Lietuvių išsivijimo spauda—knygos, žurnalai, laikraščiai—yra mūsų tautinės pagrindinis gyvybės maitintojas.

Suvažiavimas skatina ir toliau skelbti spaudai platinti mėnesį, kiekvienoje vietoje organizuoti knygų, žurnalų bei laikraščių platintojus.

8. Suvažiavimas pritaria Lituanistikos Katedros įsteigimui Illinois universitete Chicagoje, ir prašo visų lietuvių tautos ir paramos PLB valdybai sėkmingai šį projektą įgyvendinti.

9. Dabartinės Lietuvių Enciklopedijos papildomo tomo prenumeratorių skaičius nepakankamas. Lietuviškoji visuomenė kviečiama

papildomąjį tomą gausiai prenumeruoti, kad jo išleidimas būtų įmanomas.

10. Suvažiavimas pritaria siūlymui įvesti fizinių auklėjimą į lituanistines mokyklas, kadangi jaunosios kartos fizinis lavinimas yra neatskiriama visuotinio auklėjimo dalis.

Šio plano įgyvendinimui prašoma, kad JAV LB Švietimo taryba tartųsi su ŠALFASS vadovybe.

11. Suvažiavimas dėkoja Lietuvių Fondo vadovybei už sėkmingą kapitalo telkimą, skatina JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkes ir toliau talkinti ir remti Lietuvių Fondo pastangas.

12. Suvažiavimas pritaria JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pastangoms, siekiant bendradarbiavimo su laisvinimo veiksniais ir su kitomis lietuviškomis patriotinėmis organizacijomis.

13. JAV Senato narys Jesse Helms (R-N.C.) JAV Senatui pateikė rezoliuciją S.J. 172, pagal kurią JAV prezidentas kasmet birželio 14 d. skelbtų Baltų laisvės dieną.

Tokio pat turinio rezoliuciją, H.J. Res. 386, JAV Atstovų Rūmams pateikė Kongreso narys Henry J. Hyde (R-IL).

Jungtinė rezoliucija turėtų įstatymine galią. JAV Senate ir Atstovų Rūmuose patvirtinta ji taptų šalies įstatymu. Norint ją patvirtinti reikia ir JAV Atstovų Rūmuose 218. Iki šiol šią rezoliuciją remti sutiko 17 senatorių ir 60 kongresmanų.

Nukelta į 3 psl.

ANILIONIS AIŠKINA "RELIGIJOS LAISVĘ"

Lietuvos okupacinės valdžios tarnautojai ilgą laiką mėgino ignoruoti pagrindinio spaudos ir patriotinio-religinio sąjūdžio egzistenciją. Tačiau šios spaudos atgarsis lietuvių išsivijoje ir jos poveikis į pasaulio viešąją nuomonę privertė "aparatiškus" keisti strategiją. Jie suskato savo spaudoje ir per radiją tvirtinti, kad Lietuvoje viešpatauja visiška žodžio ir sąžinės laisvė.

Vilniaus radijo laidose užsienio lietuviams dabar nuolat girdime Religinį reikalų tarybos įgaliotinį Petrą Anilionį. Vasario 26 d. jis kritikavo italų televizijos korespondentą "Gavranski" (Guareschi?), kuris tvirtinęs, jog kaikurios Vilniaus bažnyčios uždarytos ir naudojamos kitiems tikslams. Nieko panašaus, pasipiktinęs kalbėjo Anilionis. Bažnyčios iš tikrųjų atstatomos, o uždarytos tik tada, kai nebėra pakankamai tikinčiųjų. Jas uždarant, skrupulingai laikomasi įstatymų. Tai ne "bažnyčios persekiojimas"!

Nepatinka Anilioniui ir tai, kad italų televizijos korespondentas paminėjo klierikų skaičiaus apribojimą Kauno kunigų seminarijoje. Studentų skaičius ribojamas visose mokyklose ir institutuose, aiškina įgaliotinis. Kunigų trūkumas, be kunigų paliktos parapijos? O kas čia nepaprasto, komentuoja Anilionis. Yra ir gydytojų trūkumas. Parapijas be kunigų teaptarnauja "kulto tarnai" iš kitų parapijų.

Vienybe, 1982 m. balandžio 30 d.

STEBĖTOJO PASTABOS

Australijoje yra susikūrus susipažinimo ir vedybų biuras "Vytenis". Susirūpinęs faktu, kad daugumas lietuvių ir lietuvaikių susikuria jau nebe lietuviškas šeimas, biuras pasiryžęs talkinti įvairaus amžiaus lietuviams susisiekti savo tautybės gyvenimo draugę ar draugą. Padedama surasti pageidaujamą lietuvių kilmės asmenį net ir už Australijos ribų. Biuras gerose rankose, administruojamas DLK Vytenio šaulių kuopos Melbourne, ir veikia konfidencialiai. Suinteresuotieji turėtų prisiųsti trumpą savo gyvenimo aprašymą, pageidavimus ir \$20. čekį išlaidoms padengti adresu: Vytenis, Box 4861, Melbourne 3001, Victoria, Australia.

...

Australijos vyriausybei neaišku, kodėl pabaltiečių organizacijos iš okupuotų Pabaltijo kraštų pasikviečia įvairius menininkus, kurie kelia tik sąmyšį tarp Australijos Pabaltijo kilmės gyventojų?

Pirmiausia pastebėtina, kad tie menininkai iš okupuoto Pabaltijo dažniausiai atvažiuoja nekviesti; antra, sąmyšį kelia ne neatvykėliai menininkai, bet dalis pabaltiečių, kurie nenori atvykusių menininkų nei matyti, nei girdėti. Jei tie nenorintieji būtų tiek protingi ir pasitenkintų menininkų ignoravimu—nebūtų jokio sąmyšio. Bet jie dėl savo žioplumo ar bailumo pradeda pulti tuos kurie susitinka su svečiais menininkais, eina į jų koncertus ar parodas.

...

1981 m. pabaigoje atspausdinta buvusio Sibiro tremtinio Jono Kreivėno atsiminimų knyga "Mirties

lageriuose ir tremtyje". Apie tokio pobūdžio knygas, nors jos paprastai gana žemo lygio bei literatūrinės vertės, pas mus įprasta kalbėti tik gerai.

Ši kartą išimtis padarė Tėviškės Žiburiai, kurių recenzentas Pr. G(aida) vis dėlto išdrįso parašyti ir gana kritiškų minčių. Jis rašo:

"Silpna J. Kreivėno atsiminimų pusė—tai jo antkomunistiniai pamokslėliai, kurie gana dažnai kartojasi. Jie čia visai nereikalingi, nes patys faktai daugiau pasako negu tie pamokslėliai. Jie sudaro įspūdį, kad tai propagandinė knyga, nors iš tikrųjų ji tokia nėra."

Iki šiol atrodydavo, jog būsi prastas patriotas, jeigu ant ruso, komunisto ar kito nepatinkamo asmens padoriai nenusispjausi. Tačiau dabar ta nuomonė pamažu keičiasi. Atrodo, mūsų tautiečiai po truputį kultūreja.

...

Vytauto Tamulaičio novelių rinkinys "Vasaros pasaka" yra išverstas į anglų kalbą ir pavadintas "A Summer's Tale".

Kadangi šis rinkinys buvo paruoštas su finansine Kanados meno tarybos parama, autorius buvo nusiuntęs rankraštį tai institucijai susipažinti. Iš ten gavo laišką, gražiai įvertinantį jo kūrybą ir linkintį rasti leidėją. Atrodo, kad autoriui su tokia rekomendacija nebus sunku rasti leidėją, juoba, kad tai jau nepirma jo knyga, išversta anglų kalbon ("Skruzdėlytės Greitutės nuotykių"—Nimblefoot the Ant" 1965 ir kitos novelės vaikams). Be to, Vyt. Tamulaitis rengia ir antrą panašų novelių rinkinį anglų kalba.

Bendruomenės rezoliucijos . . .

Atkelta iš 2 psl.

Suvažiavimas ragina visus Amerikos lietuvius laiškais, telegramomis ir kitais būdais įtaigoti savo gyvenamosios apylinkės Kongreso narius tapti šios rezoliucijos rėmėjais.

14. 1983 m. birželio 25-liepos 4 d. Chicagoje ruošiamos Antrosios Pasaulio Lietuvių Dienos, kurių apimtyje įvyks Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Šeštasis Seimas, Pasaulio Lietuvių penktasis Jaunimo Kongresas, Antrosios pasaulio lietuvių sporto žaidynės, JAV ir Kanados Lietuvių Šeštoji Dainų Šventė, Amilcare Ponchielli opera "I Lituani" ir kiti kultūrinio bei visuomeninio pobūdžio renginiai.

Pokario lietuvių išeivijos istorijoje pirmą kartą vienu metu ir tame pačiame mieste ruošiamas tiek daug masinių renginių. Į šią didingą lietuviškosios išeivijos gyvavimo manifestaciją suvažiuos tūkstančiai lietuvių iš visos Šiaurės Amerikos, Europos, Australijos ir Pietų Amerikos.

PLB Seimas rinksis spręsti lietuviškosios išeivijos ateities uždavinius ir nustatys ateities gaires.

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

PLJ Kongresas pradės savo keturias savaites apimančią programą, buriančią būsimąsias lietuviškojo gyvenimo vadovų gretas.

Sporto žaidynės skatins tarpusavio bendradarbiavimą per sveiką konkurenciją lietuviškoje aplinkoje.

Dainų šventė skieps meilę lietuviškajai dainai, drauge skatindama jos puoselėjimą išeivijoje. Opera "I Lituani" (lietuvių kalba) Chicago lietuvių operos kolektyvas dar kartą išves pasaulinio garso kompozitoriaus kūrybą į JAV kultūrinį gyvenimą.

Į Pasaulio Lietuvių Dienų ruošą jungiasi įvairių amžių ir patirties darbuotojai. JAV Lietuvių Bendruomenė jiems linki sėkmės, užtikrina savo visokeriopą paramą ir kviečia visus JAV ir kituose kraštuose gyvenančius lietuvius talkinti gausiomis aukomis ir ruoštis vykti į šį pasaulinio masto lietuvių festivalį.

REZOLIUCIJŲ KOMISIJA:

pirm. Milda Lenkauskienė
nariai-Stasys Baras

dr. Adolfas Damušis

Antanas Juodvalkis

dr. Juozas Kriauciūnas

Kazys Laukaitis

LENKŲ LEIDINYS APIE LIETUVĄ

Vakarų pasiekė pirmas lenkų savilaidinio leidinio Lithuania numeris, išleistas Krokovoje 1981-ais metais. Jo titulinį puslapį puošia Vyčio ir Aušros Vartų Marijos paveikslai. Leidinyje pateikiami įvairių autorių straipsniai, liudijantys lietuvių patriotizmą ir tikėjimą. Minima, kad planuojami ir sekančios numeriai. Daugiausia informacijos paimta iš LKB Kronikos.

Savo įžanginiame žodyje leidėjai rašo: "Nors lietuviai yra mūsų artimiausi kaimynai šiaurės vakaruose ir nors mus riša su jais istoriniai saitai, o ir tas pats ir tolygiai karštas tikėjimas,—apie dabartinę Lietuvą mes žinome mažiau, nei apie ne vieną egzotišką kraštą, esantį už tūkstančių kilometrų nuo mūsų. Šitokia padėtis aiškiai nėra atsitiktinė—tai sistemingos politikos išdava. Politikos, kuri siekia izoliuoti dvi kažkada buvusias artimas tautas, kurstyti jų abipusį nepasitikėjimą tam, kad kiekvieną iš jų būtų lengviau pavergti ir paversti anonimine būsimo rojaus žemėje statytojų mase. Ir daro tą tos pačios jėgos, kurios prieš pusantrą šimtmečio, anot lenkų poeto, geležine siena saugojo Lietuvą nuo žinių, pavojingų Rusijai, kaip maras".

"Iš lietuvių, praradusių savo nepriklausomybę, atimta ir jų tautiška giesmė, jų valstybės herbas—Vytis, vėliava ir kiti patriotiniai simboliai, kuriuos net priminti savam krašte yra sunkiausias nusikaltimas", toliau rašo Lithuania

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PILDOMOSIOS TARYBOS RINKIMŲ DUOMENYS:

Kovo mėn. SLA kuopose vyko balsavimai į SLA Pildomąją Tarybą.

Kandidatavę:

Į Prezidentus Povilas P. Dargis, iš Pittsburgh, Pa. gavo 1,009 balsus;

Į Viceprezidentus Aleksandras Chaplikas, iš Boston, Mass., gavo 1,004 balsus;

Į Sekretores Genovaitė Meiliūnienė, iš New York, N. Y. gavo 1,008 balsus;

Į Iždininkes Euphrosine Mikužiūtė, iš Chicago, Ill., gavo 983 balsus;

Į Iždo globėjas Kristina Austin, iš Chicago, Ill., gavo 856 balsus;

Į Iždo globėjas Josephine Milleriūtė, iš Chicago, Ill., gavo 689 balsus;

Į Iždo globėjas Ona Jokūbaitis, iš Cleveland, Ohio, gavo 385 balsus;

Į Doktorus kvotėjus, Dr. Vytautas P. Dargis, iš Westchester, Ill., gavo 973 balsus.

Tuo būdu pagal balsų daugumą SLA Pildomąją tarybą išrinkti: Povilas P. Dargis Prezidentu Aleksandras Chaplikas

Viceprezidentu Genovaitė Meiliūnienė Sekretorė Euphrosine Mikužiūtė Iždininkė Kristina Austin Iždo globėja Josephine Milleriūtė Iždo globėja Dr. Vytautas P. Dargis

Daktaru kvotėju Balsavimuose dalyvavo SLA 76 kuopų nariai ir 129 pavieniai.

leidėjai. "Bet, nepaisant nesiliaujančių pavergėjų pastangų, lietuviai neprarado savo tikėjimo, kuris padeda jiems (kaip ir mums nelaisvės metais) išsaugoti savo tautinę tapatybę. Lietuviai turi nuo pat ankstyvos vaikystės liudyti tiesą. . . Ir daro lietuviai tai didvyriškai, su pilnu ryžtu, stodami į tą atrodytą beviltišką kovą drąsiai, kaip biblijinis Dovydas prieš galingą Galijotą. Sukrečiantys tų pastangų dokumentai žadina nuostabą ir giliausią pagarbą mūsų broliams iš Nemuno šalies".

JUGOSLAVAI SMERKIA PABALTIJO VALSTYBIŲ UŽĖMIMĄ

Jugoslavų kompartijos žurnale "Socijalizam" šių metų pradžioje buvo išspausdintas Milošo Prelevičiaus straipsnis apie "revoliucijos eksportą", kuriame Maskvos ekspansija į Pabaltijį ir kitas Rytų Europos šalis kritikuojama iš marksistinio taško. Autorius pabrėžia, kad tarybinės armijos įvykdytas "suvereninių Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių teritorijų" užėmimas buvo Hitlerio-Stalino paktų ir "klaidingos" stalininės politikos išdava.

BLOGĖJA ŠVEDŲ-SOVIETŲ SANTYKIAI

Praėjusių metų spalio 27 d. prieš švedų slaptos bazės įstrigęs sovietų povandeninis laivas sukėlė audrą protestų Švedijoje. Nuo to laiko Sovietų-Švedų santykiai nenustoja blogėję. Švedų vyriausybė neseniai atsakė suteikti įvažiavimo vizą Nikolajui Neilandui, vad. "Latvijos SSR užsienio reikalų ministeriui". Neilandas septyneris metus buvo Sovietų žinių agentūros Stockholme vedėjas. Viza jam atsakyta, remiantis švedų saugumo policijos rekomendacija. Saugumas apkaltino jį savo pozicijos piktnaudojimu komunistinei propagandai skleisti ir mėginimu kyšiais įsiskverbti į švedų elitą.

Be to, kaip rašo Christian Science Monitor (1982.III.26), Švedų armijos vadas gen. Lannart Ljung pateikė savo vyriausybei naują pasiūlymą kaip kovoti su įsiskverbusiais povandeniniais laivais, išalo ir jau 13-ą metų užtrukusios Švedų—Sovietų derybos dėl 13,500 kilometrų jūros trikampio prie švedų Gotlando salos. Švedų užsienio reikalų ministeris Ola Ullsten pažadėjo salos susirūpinusiems žvejams, kad Sovietams nebebus daroma jokių didesnių nuolaidų. (ELTA)

LONDONE DINGO LIETUVAITĖ

Londone išeinantis lietuvių laikraštis paskelbė gana liūdną žinią apie ten gyvenusios lietuvaitytės dingimą. Žinioje sakoma:

Kelis metus Londone gyvenusi Australijos lietuvaitytė Laima Zaremaitė 1981 m. lapkričio mėn. išėjo iš savo buto "dešimčiai minučių", ir niekad negrįžo.

Laima buvo baigus Australijoje odontologijos mokslus ir ten kuri laiką dirbo kaip dantų gydytoja. Sydnejuje gyvena jos motina, kuri yra labai susirūpinusi ir bando dukterį surasti.

Arkivysk. P. Marcinkus, lydimas kelių kunigų, prie šv. Antano parap. bažnyčios Ciceroje, šalia Chicagos. Ed. Sulaičio nuotr.

Apie arkivyskupą Paulių Marcinkų

Mirus Chicagos arkivyskupijos valdytojui kardinolui John Cody (vėliausiu laiku jo pavardė Amerikos spaudoje bloguoju linksniuojama, ryšium su bažnyčinių pinigų perleidimu jo jaunystės dienų draugei), didžiosios spaudos puslapiuose ir televizijoje buvo suminėta Pauliaus Marcinkaus, kaip kandidato į mirusiojo postą, pavardė.

Tuose paminėjimuose dažnai skelbiama ir Marcinkaus lietuvių kilmė bei jo aukšta pozicija Bažnytinėje vadovybėje (jis yra Vatikano Banko valdytojas, Vatikano miestovalstybės meras bei asmenišką popiežiaus globėjas).

Kadangi popiežius yra numatęs netrukus lankytis D. Britanijoje, apie arkivyskupą Marcinkų dabar nemaža rašo ir tenykštė spauda. Populiarusis laikraštis—The Sun, tarp kitko informuoja:

Arkivyskupas Marcinkus sportuoja, žaisdamas jo mėgstamą golfą ir tenisą. Būdamas Vatikano banko

prezidentu nuo 1969 m., jis nebegaali daug laiko skirti sportui.

Arkiv. Marcinkus taip pat yra 108 akrų Vatikano miesto valstybės administratorium, rūpinasi popiežiaus pasaulinio masto kelionėmis, įskaitant jo vizitą į D. Britaniją.

„Jis—narsus. Štai kodėl jį visada galima matyti šalia popiežiaus. Jis su pavojumi yra susigyvenęs“. Tai jo sekretoriaus žodžiai.

Kaip popiežiaus „karalystės“ galva, arkiv. Marcinkus turi vesti derybas su 3,000 maištaujančių darbininkų, kurie kelia tokius pačius reikalavimus, kaip dirbantieji Leilandui (Leyland—Britanijos automobilių imonė).

Arkiv. Paulius Marcinkus, jauniausias neturtingo lietuvių emigrantų sūnus, kurio vaikystė prabėgo pietinėje Chicagos dalyje, priėmė kunigo išventinimus būdamas 25 metų ir 1964 metais tapo neoficialiu popiežiaus asmens globėju ir kelionių organizatoriumi,—sako anglų laikraštis.

AP KORESPONDENTAS KALBĖJOSI SU SKUODIENE

Associated Press žinių agentūros korespondentas Bryan Brumley lankėsi Lietuvoje. Jis Vilniuje kalbėjosi su Irena Skuodiene, „sąžinės kalinio“ Vytauto Skuodžio žmona. Ji pareiškė, kad vienintelis jos vyro nusikaltimas buvo tas, kad jis gynė žmogaus teises: „Jis nedalyvavo jokioje priešvalstybinėje akcijoje ir niekad nebuvo opozicijoje vyriausybei. Iš tikrųjų, jis daug dirbo vyriausybei, kaip geologas“.

Skuodienė AP korespondentą painformavo, kad vasario mėnesį ji buvo apsilankiusi pas savo vyrą Mordovijoje, kur jis dabar dirba lagerio skalbykloje. Ji palaiko ryšius su amerikiečių diplomatais. Minėjo, kad kai jos vyras bus

paleistas, jie mėgins apsigyventi JAV-ėse. „Mes mylime Lietuvą“, kalbėjo Skuodienė, „todėl jis dalyvavo žmogaus teisių sąjūdžio veikloje. Bet jūs matote, koks čia mūsų gyvenimas.“

Brumley rašo, kad policininkai fotografavo ir sekė jį įeinant į Skuodžių namus ir išeinant. „Dabar jie mus seka grubiau, kaip paprastai, bet jie visada laukia—lankytojų pasitikti“, kalbėjo Skuodienė.

Lietuvos užsienių reikalų ministerijos atstovas Vilniuje, Mykolas Jackevičius, Anot Brumley pareiškė, jog Sovietų Vyriausybė nepripažįsta dvigubos pilietybės, ir todėl atmeta Washingtono tvirtinimą, jog Skuodis esąs „amerikietis“.

Kvietimas dalyvauti Lietuvių Dienose Melbourne, Australijoje

Australijos XII-osios Lietuvių Dienos įvyks Melbourne 1982 metų pabaigoje, gruodžio 26-31 dienomis. Jos ruošiamos kas antri metai. Australijos didmiesčiuose pakaitomis.

Lietuvių Dienas ruošia Australijos lietuvių Krašto Valdyba, kurios ir būstinė per paskutinius du metus irgi yra Melbourne. Pirmininkas yra Albinas Pocius. Jau yra specialus komitetas, sudarytas iš įvairių lietuvių organizacijų atstovų, su pirmininku Albertu Baldzevičium. Nuo praėjusių metų pradžios reguliariai posėdžiai vyksta kas mėnesį, o reikalui esant ir dažniau.

Australijos Lietuvių Dienos reikalauja iš mūsų negausios bendruomenės didžiausio pasiruošimo, darbo ir visų organizacijų darnaus bendradarbiavimo, užsibrėžtam tikslui pasiekti. Patyrimas parodė, kad Australijos Lietuvių Dienos turi svorio ir prestižo net pačiose Australijos viršūnėse, ir atidarymą atsilanko eilė Australijos aukštųjų pareigūnų. Jose ypatingai verta ir net garbinga dalyvauti visiems lietuviams ir mums labai malonu, kai atvyksta daug svečių ir iš užjūrių. Atvykite kas tik galite, aplankysite savo gimines, pažįstamus ir kartu dalyvausite visų lietuvių susiartinimo šventėje.

Lietuvių Dienų iškilmingas atidarymas Melbourne įvyks gruodžio 26 d., „Dallas Brooks“ salėje, į kurią atsilankys ir žymūs Australijos valdžios pareigūnai. Tos pačios dienos vakare bus jaunimo spektaklis, o gruodžio 27 d. sporto šventės atidarymas, karnavalas ir varžybos. Vakare literatūros, dai-

nos, muzikos vakaras ir jaunimo subuvimas.

Gruodžio 28 d. vyks įvairių sporto šakų varžybos, kurios vyks ir per visas likusias dienas. Vakare jaunimo talentų vakaras.

Bendruomenės atstovų konferencija vyks 28-29 d. d. Tautinių šokių šventė gruodžio 29 d.

Gruodžio 30 d. chorų festivalis, jaunimo konferencija ir Ramovėnų susitikimas, o gruodžio 31 d. bus kelionė apžiūrėti Melbourną ir Naujesiems Metams sutikti balius.

Išskyrus trumpai suminėta pagrindinę programą, Lietuvių namuose dar bus meno paroda, kuri tęsis tris dienas, jaunimo susipažinimo vakaras, Soc. Globos Moterų Draugijos suvažiavimas, o taip pat iškilmingos Mišios šv. Petriko Katedroje gruodžio 26 d. ir jaunimui Mišios gruodžio 27 d.

Nuobodžiauti niekam nereikės, o be to Australijoje tuo metu yra graži, šilta vasara ir atostogų laikas, tai visi nuo darbų atsipalaidavę, susitiksime geroje nuotaikoje, pasisemti lietuviškos dvasios. Aplankykite mus!

Norį gauti smulkesnių informacijų, ar šiaip kokių nors reikalu liečiančiu Lietuvių Dienas, galite kreiptis į Lietuvių Dienų Komitetą Australijoje adresu:

Lithuanian Festival Committee
P. O. Box 128
North Melbourne, Victoria
3051, Australia

Visų maloniai laukiame.

Alisa Baltrukonienė
Al Dienų Komiteto narė
spaudos informacijai

SO. BOSTONO LIETUVIŲ PARAPIJOS SUEIGA

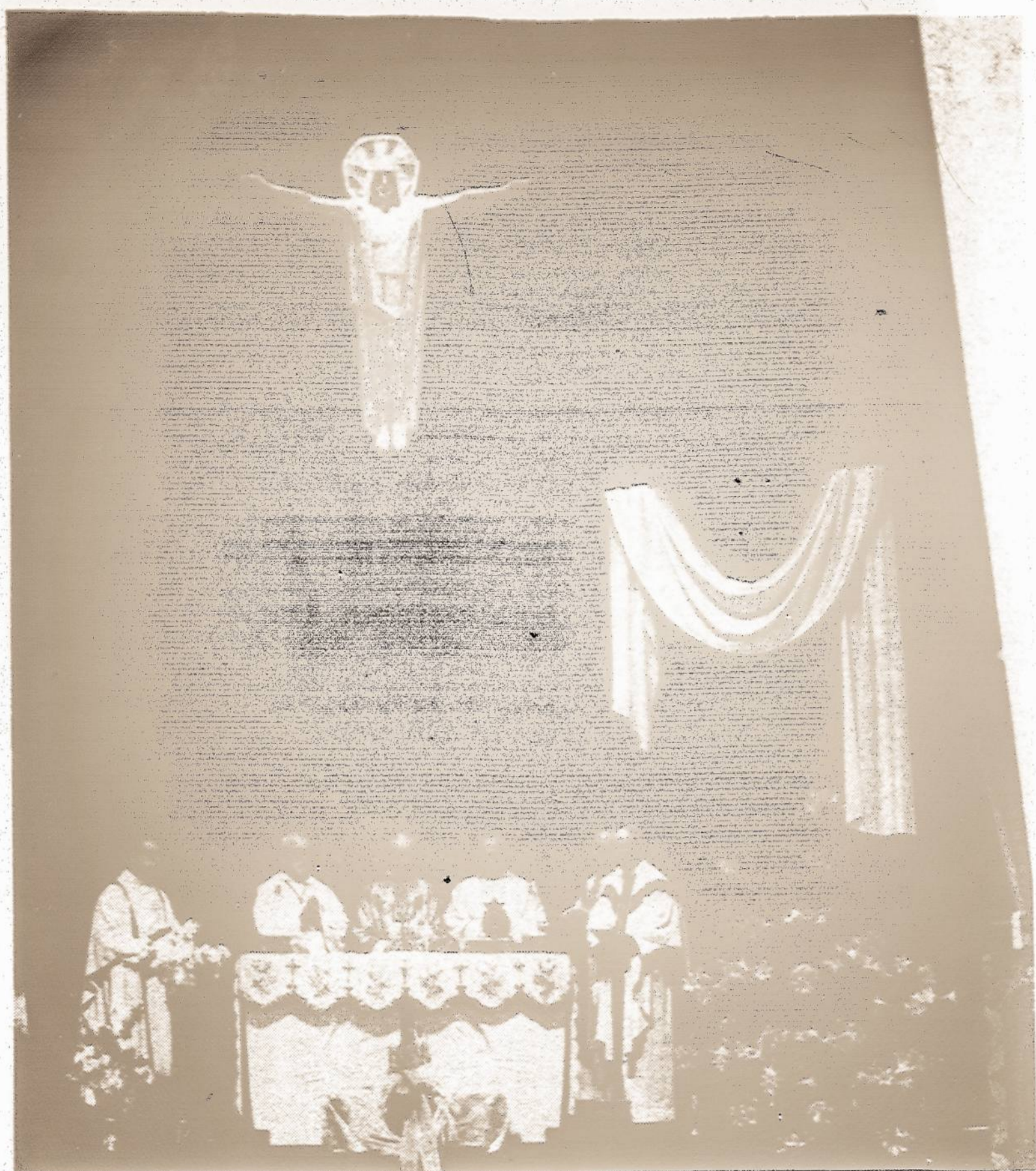
Šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone sueiga įvyko balandžio 18 Lantana restorane Randolph, Mass. Parapija turi daug rūpesčių dėl savo gražios bažnyčios, kuri yra pigių butų kolonijos teritorijoje, o ta butų kolonija yra lyg atskiras miestas, tvarkomas Housing Authority. Kaip daug kur kitur tokiose kolonijose, ir ši kolonija dėl baisaus vandalizmo yra griūvanti ir griauanti aplink save. Šios kolonijos atnaujinimui yra paskirta 27 milijonai dolerių. Bet kol prasidės koks nors atnaujinimas, tai pinigai nyks, o pagerėjimo gal ir nesimatyti. Parapijos kleb. kun. Albertas Kontautas rūpinasi bažnyčios likimu. Bostono miesto valdžios ir vyskupijos dėmesiui atkreipti ši sueiga buvo tuo svarbi. Į sueigą susirinko per 500 asmenų. Čia ir buvo įrodymas parapijos gyvastinumo. Į sueigą atėjo du Bostono miesto tarybos nariai: A. O'Neil ir R. Flynn. O iš vyskupijos—vyskupas Thomas V. Daily.

Rengimo komiteto narys Albert Abračinskas sueigą pradėjo, solistė Birutė Ona Aleksaitė, akompanuojant komp. Jeronimui Kačinskui, atliko meninę programą. Vysk.

Daily ir miesto tarybos nariai A. O'Neil ir R. Flynn lietuviams džiaugėsi, kad lietuvių parapija gyva. Sakė, jog lietuvių turi teisę saugiai melstis savo bažnyčioje be jokių trukdymų. Pažadėjo remti. Inž. Romas Veitas įteikė klebonui Kontautui Kotrynos Bataitienės testamentu paliktus \$50,000. Šv. Petro lietuvių parapijai. Maldų sukalbėjo buv. klebonas Antanas Baltrušėnas. Sueigoje dalyvavo kunigai Si-meonas Saulėnas, Antanas Jurgelaitis, Robertas Volungevičius ir seselės.

Vladas Šakalys, gyvenęs New Yorke tariasi su LB veikėjais dėl galimybių aprašyti ir filminiai inscenizuoti dramatiškąją savo odiseją—iš Tarybų S-gos pabėgimą per Suomiją į Vakarų. Šakalys nemaža idomių nuotykių yra pergyvenęs ir tarybiniuose kalėjimuose bei kaip disidentas reikšdamasis Lietuvoje. Jo patirtys—puiki medžiaga propagandiniam antisovietiniam filmui. Tokio projekto finansavimo klausimas tiriamas kelios LB sluoksniuose.

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

JAV Lietuvių Bendruomenės trisdešimtmečio minėjimo iškilmingos pamaldos. Iš kairės: Dievo Apvaizdos parapijos klebonas kun. Viktoras Kriščiūnevičius, JAV-LB garbės pirm. prelatas Jonas Balkūnas, vyskupas Vincentas Brizgys, kun. Jonas Borevičius, Darbininko redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys ir kun. Kuzminskas.

Spaudos stalo JAV LB trisdešimtmečio minėjime. Sėdi [iš kairės]: Alfonsas Petrutis, Antanas Grinius, Stasys Garlauskas, Romas Sakadolskis.

JAV Lietuvių Bendruomenės minėjimo antrajame Visuotiniame suvažiavime JAV LB Krašto Valdybos pirm. Vytautas Kutkus tariasi su rezoliucijų komisijos pirm. Milda Lenkauskienė. Dešinėje—atstovas iš tolimojo Calgari, Kanados, Kęstutis Dubauskas.

JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus kalba į Lietuvą per Voice of America JAV LB trisdešimtmečio minėjimo metu. Dešinėje—pranešėjas Romas Sakadolskis.

VAIZDAI IŠ JAV BENDRUOMENES 30 M. SUKAKTIES IR 11-OJO SUVAŽIAVIMO

VISOS NUOTRAUKOS J. GARLOS

JAV Lietuvių Bendruomenės trisdešimtmečio minėjimo akademinėje dalyje Kanados LB krašto valdybos pirmininkė Joana Kuraitė sveikina suvažiavusius. Prie garbės prezidiumo stalo sėdi iš kairės: JAV LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus, JAV LB tarybos prezidiumo pirm. Vytautas Izbickas, PLB pirm. Vytautas Kamantas ir JAV LB garbės pirm. prelatas Jonas Balkūnas.

Dr. Regina Kuliene kalba apie lietuviškų sodybų statybą seneliams JAV Lietuvių Bendruomenės trisdešimtmečio minėjimo antrame Visuotiniame suvažiavime.

Kun. Antanas Saulaitis, SJ, PLB valdybos vicepirmininkas švietimo reikalams, visų kraštų LB valdyboms, išsiuntė komplektus leidinių, veikiančioms lituanistinėms mokykloms susipažinti su lituanistiniam švietimui tinkamais leidiniais, kad galėtų juos savo mokykloms užsisakyti. Leidiniai ir jų persiuntimas kainavo keletą tūkstančių dolerių. Projektą parėmė Lietuvių Fondas.

LIETUVIAI CHICAGOJE

KOMP. VL. JAKUBĖNO PAMINĖJIMAS

Naujai įsisteigusi Vlado Jakubėno draugija rengia prisistatymą visuomenei, o taip pat ir komp. Jakubėno 5-erių metų mirties paminėjimą. Jis įvyks birželio 4 d., penktadienį, 7:30 val. vakaro Jaunimo Centro kavinėje. Bus trumpa paskaita apie kompozitoriaus kūrybą, kun. A. Kezio filmo apie Jakubėną pademonstravimas ir meninė dalis.

ALEKSANDRAS ŠTROMAS CHICAGOJE

Iš Lietuvos pasitraukęs mokslo vyras Aleksandras Stromas šiuo metu dėsto Chicagos universitete politinių mokslų skyriuje. Kurį laiką Štromas yra dėstęs Anglijoje. Jo pranešimą Chicagos lietuviams yra numatiusi surengti Šviesa-Santara.

VAKARONĖ BENDRUOMENĖS RINKIMŲ REIKALU

PLB VI-ojo seimo ir JAV LB X-osios Tarybos rinkimų (jie numatyti gegužės—8-16 dienomis) reikalui Jaunimo Centre balandžio 2 d. įvyko vakaronė. Ją atidarė LB Vid. Vakarų apygardos pirmininkas Kazys Laukaitis, o jai vadovavo žurnalistas ir prekybininkas Jurgis Janušaitis.

Vakaronės metu buvo su aukščiau minėtų organų kandidatais įvyko supažindinimas. Apie tuos asmenis (dauguma jų asmeniškai dalyvavo) kalbėjo Janušaitis, o taip pat rūpimaisiais klausimais kandidatus davė klausimų. Taigi kandidatai čia turėjo galimybę išdėstyti savo "programines" mintis. Reikia pasakyti, jog kai kurie jų čia pateikė gana konstruktyvių minčių.

Dr. K. Ambrozaitis, Lietuvos Bendruomenės veikėjas, kalba į Lietuvos Bendruomenės organų kandidatų pristatyme balandžio 2 d. Chicagos Jaunimo Centre. Kairėje matomas kun. J. Šarauskas, dr. Kaunas.

Būrys kandidatų į PLB seimą ir JAV LB Tarybą per jų pristatymą Chicagos visuomenei, kurio metu renkamieji turėjo progą pareikšti savo mintis.

Dešinėje—M. Jakaitis, o iš kairės—dr. Kaunas, J. Šoliūnas ir kt.

S. Degučio nuotrauka

RAŠYT. A. LANDSBERGIS CHICAGOJE

Rašytojas Algirdas Landsbergis, kuris neseniai važinėjo po Europą, buvo užsukęs ir į Chicago, kur balandžio 23 d. dalyvavo Šviesos-Santaros surengtoje vakaronėje. Svečias iš New Yorko čia perskaitė ištraukų iš jo premijuotos pjesės "Vaikai gintaro rūmuose". Taip pat pateikė savo humoristinių pastabų apie klausytojus bei atsakė į publikos klausimus, dažnai pridėdamas jam būdingo šamojaus. Vakaronei vadovavo Vienybės redakcinio kolektyvo narys Mykolas Drunga.

PARAPIJOS SUKAKTIS

Sv. Jurgio lietuvių parapija Bridgeporte balandžio 25 d. šventė 90 metų gyvavimo sukaktį. Buvo Mišios, o po pietų parapijos salėje pastatyta pirmojo klebono kun. Jurgio Kotešinskio 1892 m. Tai pirmoji Chicagos lietuvių bažnyčia.

Kun. dr. Juozo Prunskio kunigystės 50 metų sukaktis bus minima Lemont, Ill. lietuvių gegužės 16 De Andreas seminarijoje. 12:45 val. bus mišios, o po jų priėmimas seminarijos patalpose.

Šv. Pranciškaus gimimo 800 metų sukakties minėjimas Chicagoje, Jaunimo Centre bus lapkričio 21. Paskaitą skaitys kun. Paulius Baltakis, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas. Po paskaitos meninė dalis.

Petras Aglinskas [kairėje] iš Chicagos, turbūt, yra vienintelis Amerikoje lietuvis, kuris ruošiasi kompozitoriaus profesijai. Jis šiuo metu rengiasi magistro laipsniui Northwestern universitete Evanstone prie Chicagos. Z. Degučio nuotraukoje—jis diskutuoja muzikinius klausimus su amžumi vyresniu kompozitoriumi—Darium Lapinsku [dešinėje], o jų klausosi žurn. Ed. Sulaitis.

Čiurlionio galerijai žengiant į dvidešimtpenkmetį, valdyba mėgina surengti kuo galimai daugiau lietuvių dailininkų parodų. A. Dargio paroda bus atidaryta gegužės 7 d. 7:30 val. vak. ir tęsis iki gegužės 23.

Sol. Elena Blandytė dainavo Laiškų Lietuviams žurnalo vakaronėje balandžio 18 d. Jaunimo centre. Čia buvo įteiktos ir premijos už konkurse laimėjusius rašinius.

"Nuo Sudaužtinio iki Kupolinio"—lietuviško šokio ir dainos istoriją atskleis seniai Chicagoje matytas Grandinėlės ansamblis ir sol. Aldona Stempuzienė-Švedienė iš Clevelando. Grandinėlė koncertuos Marijos aukštesniosios mokyklos salėje gegužės 8, šeštadienį, 8 val. vak. Pelnas skiriamas PLJS Ryšių Centro lituanistikos seminarui.

Antrasis metinis Jaunimo centro koncertas vyks gegužės 23 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Lietuvių Operos choras atliks 16 ištraukų iš praeityje dainuotų operų.

Antanas Dundzila paskirdamas 1,000 dol. Lituanistikos Katedrai taip rašo PLB Fundacijai: Šį išpareigojimą darau norėdamas dalinai atsisteisti visuomenei už mano sūnaus stipendijas, mokslą bei lituanistinį ugdymą universitete.

IŠ BALFO VEIKLOS

Balandžio 4 d., Šaulių namuose buvo Balfos Chicagos apskrities skyrių atstovų metinis susirinkimas.

Susirinkimą pradėjo Balfos Chicagos apskrities pirmininkas Stasys Vanagūnas.

Į susirinkimą atvyko ir Balfos centro valdybos pirmininkė Marija Rudienė.

Išsamiai pranešime supažindino su keletu centro valdybos darbų. Šelpiamųjų skaičius didėja. Lenkijoje gyvenantiems lietuviams buvo siunčiami drabužiai, jau metai laiko pradėta siųsti maisto siuntinėliai. Lenkijoje trūksta muilo ir muilo miltelių. Siuntiniai į Lenkiją siunčiami Balfos vardu. Žmonės ten žino, kas yra Balfas. Prašė žmonių daugiau aukoti Balfui gerų, švorių, dėvėtų rūbų, nes jų trūksta. Per paskutinius devynerius metus įsteigti šeši nauji skyriai.

Apskrities pirmininkas pristatė Balfos seime Detroito išrinktus tris naujus direktorius iš Chicagos, būtent Aldoną Griniene, Birutę Jasaitienę ir Stasį Vanagūną, taip pat į aktyvią Balfos veiklą grįžo išrinktas direktorium Vytautas Kasniūnas.

Rudens vajú jau penkeri metai iš eilės globoja Midland Savings banko direktorius Frank Ziogas.

Išrinkta ateinantiems veiklos metams valdyba. Į valdybą įėjo: S. Vanagūnas, B. Andriukaitis, G. Giedraitytė, K. Januška, J. Mackevičius, J. Bagdžius, A. Repšienė, F. Sereičikas. Į kongrolės komisiją išrinkti: J. Tamulis, K. Povilaitis ir J. Skeivys.

Balf metinis piknikas vyks liepos 18 d., sekmadienį, Jaunimo centre.

SOL. VIOLETA RAKAUSKAITĖ

Lietuvoje buvusi pagarsėjusi estrados dainininkė Violeta Rakauskaitė, pastoviai gyvenanti Vokietijoje, dabar yra apsistojusi Chicagoje. Balandžio 24 d. Chicagos universiteto International House surengtoje kabaretinio pobūdžio programoje ji pasirodė su lietuvių kompozitorių estradinėmis dainomis. Jos koncertas lietuvių publikai įvyks birželio 5 d. Jaunimo Centre. Ji taip pat koncertuos ir kitose JAV kolonijose.

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

Illinois lietuvių republikonų pramoga

Jau vienuoliktį iš eilės metai kai Illinois lietuvių republikonų lyga suruošia mėfini banketa. Šiais metais jis įvyko balandžio 17 Lietuvos Tautiniuose Namuose. Susirinko daug, jų tarpe eilė kitų tautinių grupių republikonų vadovu ir amerikiečių politikų.

Pramogų tikslas: supažindinti Amerikos politikoj besireiškiančius asmenis su lietuvių visuomene, juos pagerbti už patarnavimą lietuvių reikalams.

Banketui ruošti šiais metais vadovavo Regina Andrijauskienė ir Anatolijus Milūnas. Kazimieras Oksas suredagavo banketo leidinį, o talkino lygos valdybos nariai.

Banketo leidinys-programa, gražiai paruošta dail. Vl. Vijeikio spaustuvėj. Programoje trumpa Illinois lietuvių republikonų istorija, pagerbtųjų biografijos, nuotraukos ir kitos žinios.

Programą pradėjo naujasis lygos pirmininkas Pranas Jurkus. Trumpai pasveikinęs pakvietė vakarą pradėti himnais, o po jų pakvietė Anatolijū Milūną programai vadovauti.

Meninę dalį atliko solistai Margarita ir Vaclovas Momkai, kuriems akompanavo muzikas Darius Lapsinskas. Pirmininkas Pranas Jurkus ir Regina Andrijauskienė solistus apdovanojo gėlėmis.

Vakarienės metu, vaišinant lietuviškais patiekalais, pristatyta eilė lietuvių ir amerikiečių svečių, jų tarpe Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkai Teodoras Blinstrubas ir dr. Leonas Kriaučeliūnas, EPA 5 regiono administratorius Valdas V. Adamkus, p. Pat Trowbridge-Juzelis, Du Page apskrities komisijonierė, ir eilė kitų.

Oficialiosios programos dalyje įteikti padėkos atžymėjimai: Ted Trasko—lenkų kilmės, už nuolatinę paramą lygos darbuose; už nepaprastus nuopelnus Illinois seimelyje, ginant lietuvių interesus, ir pravedant įvairias rezolucijas, tarp jų Vytauto Skuodžio reikalui, atžymėta Illinois valstijos atstovė čekų kilmės Judy Baar Topinka. Ji yra gerai susipažinusi su lietuvių reikalais ir nuolat talkina: Ryšium su atžymėjimu ji Melrose Park laikraščiui tarp kita pareiškė: "Aš nepaprastai džiaugiuosi būti lietuvių pagerbta šiam atžymėjimui... Ypač džiaugiuosi kad būsiu atžymėta kartu su kongresmanu Henry J. Hyde, kuris buvo ir yra vienas pirmaujančiųjų kongresmanų atstovų rūmuose."

Illinois valstijos atstovę Judy Baar Topinka pristatė buvęs lygos pirmininkas Algis Regis, apibūdinamas ją kaip gerą mūsų draugę, ir apibūdino jos atliktuosius darbus.

Kongresmaną Henry J. Hyde pristatė Illinois Lygos vicepirmininkas Aleksas Jankūnas. Kongresmanas Hyde šiuo metu ir per eilę metų atstovauja Cicero ir apylinkių lietuviams, ir nuolat yra parodęs mūsų reikalams didelį dėmesį. Šiuo metu jis yra pasiūlęs Atstovų Rūmams rezoluciją, birželio 14 dieną paskelbti Pabaltijo Laisvės Diena.

Kongresmanas Henry J. Hyde jam parodytu dėmesiu džiaugėsi. Savo kalboje jis pasmerkė Sovietų Vienybę, 1982 m. balandžio 30 d.

Sąjungą ir jai, sąmoningai ar nesąmoningai Jungtinėse Amerikos Valstijose talkininkaujančius.

Dėl nesuprantamų priežasčių Amerikos media duoda pirmenybę Ameriką smerkiantiems, tačiau vengiama kelti Sovietų agresiją prieš Afganistaną, ir kituose kraštuose.

Šiuo metu vedama nauja akcija prieš atominius ginklus ir Jungtinių Amerikos Valstybių pastangas atstatyti balansą, tačiau vengiama minėti, ar atkreipti dėmesį į Sovietų turimą ginklų persvarą ir jų tęsiamą apsiginklavimą.

Tokia veikla veda mūsų kraštą į pražūtį, į kapituliaciją, kalbėjo kongresmanas Henry J. Hyde.

Priimdamas pirmininko Prano Jurkaus "Laisvės Žymenį" kongr. Henry J. Hyde atkreipė dalyvių dėmesį į Lietuvos laisvės statulą, gražiai įgraviruotą vario plokštėj, statulą kurią Sovietų okupantas sugriovė Karo Muziejaus sodelyje Kaune.

Metų Pasižymėjusio lietuvių—Man of the Year atžymėjimas buvo paskirtas prezidento Ronald Reagan specialiam asistentui Jack Burgess (Bruzgy). Šis atžymėjimas skiriamas tik lietuvių kilmės asmenims už jų specialius atsiekimus.

Negalėdamas bankete asmeniškai dalyvauti, Jack Burgess prisiuntė sveikinimą banketo dalyviams ir rengėjams, Illinois lietuvių republikonų lygai padėką.

Linksmi veidai Illinois lietuvių republikonų bankete. Iš kairės: JAV lietuvių republikonų federacijos pirmininkas Anatolijus Milūnas, kongresmanas Henry J. Hyde su "Laisvės Žymeniu", Illinois lietuvių republikonų lygos vicepirmininkas Aleksas Jankūnas ir Lygos pirmininkas Pranas Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

Tur būt pirmą kartą istorijoje laiškas iš Baltųjų Rūmų baigtas lietuviškai "Ačiū labai".

Atžymėjimą priėmė Amerikos lietuvių republikonų federacijos pirmininkas Anatolijus Milūnas ir pažadėjo prie pirmos progos tuoj perduoti asmeniškai Washingtone.

Po oficialios programos vyko šokiai, svečių pabendravimas ir loterija Illinois lietuvių republikonų veiklai paremti.

Ypač buvo džiugu, kad bankete dalyvavo dideli lietuvių respublikonų rėmėjai broliai Vladas ir Kazimieras Skripkai, kurie kiekvienais metais sudaro lietuviams republi-

konams sąlygas ruošti vasaros išvažiavimą jų gražioj sodyboje. Jų parama lygos darbams yra didelė atspirtis.

Loterijai fantus tarp kitų aukojo keramikė ponja Dapkienė iš Lemonto, kuriai lyga yra taip pat didžiai dėkinga.

Paramos lietuvių republikonų darbams reikia.

Banketas baigėsi, dalyviai skirstėsi, daug kas lietuvius republikonus sveikino už gražią veiklą, malonų vakarą ir neužtęstą programą. Lauksime dvyliktojo banketo. **Dalyvis**

Istorinė nuotrauka. Prezidentas ir ponja Reagan Baltuose Rūmuose surengtoje vakarienėje diplomatinių

misijų šefams priėmė Lietuvos atstovę ir ponją O. Bačkienę.

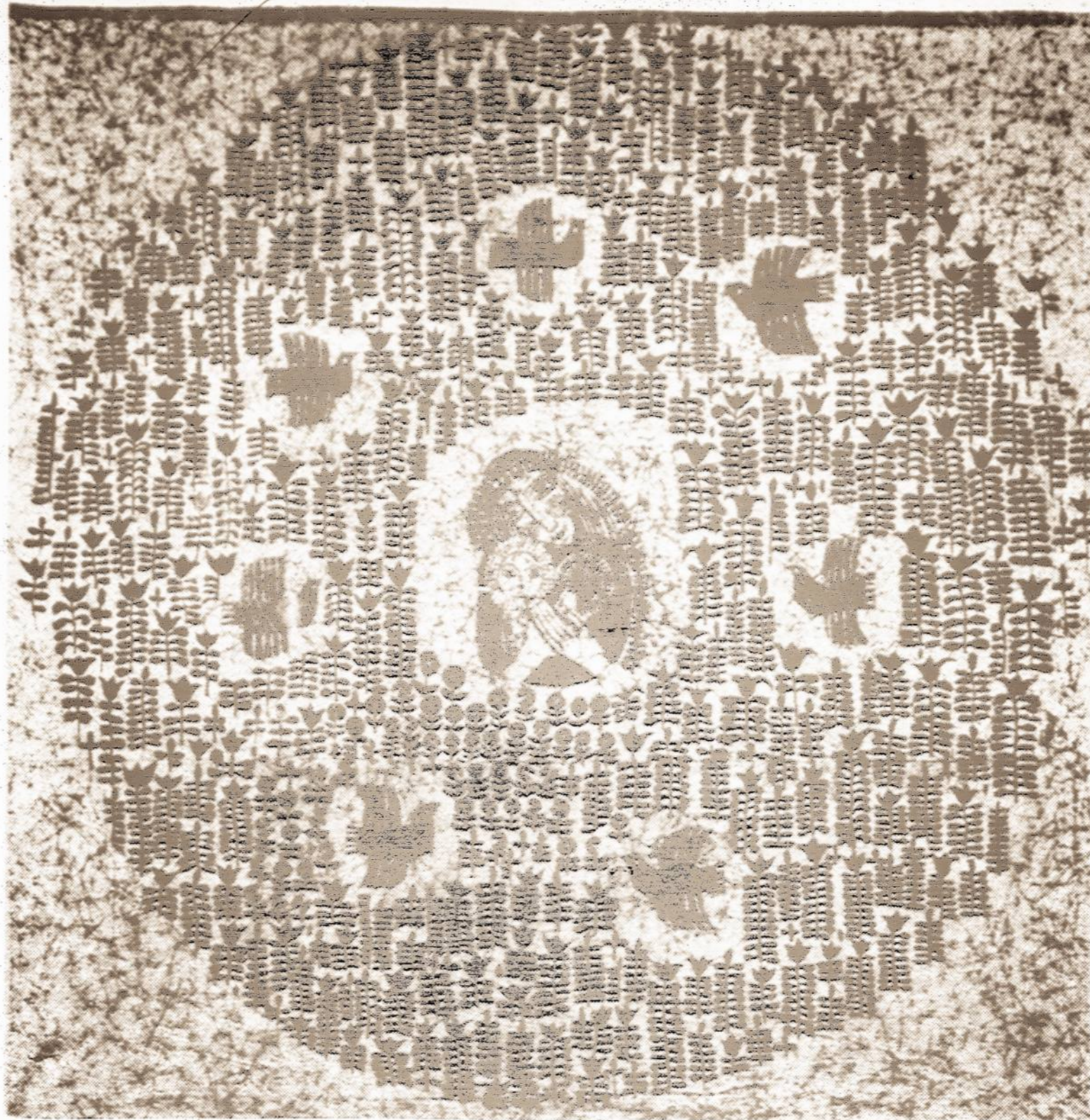
Vida Grūzdaitė darbe "Dekoratyviniis Kilimas" jungia ir sprendžia kiliminėse medžiagose bareljefą, spalvą ir paviršiaus apdorojimą-tekstūrą. Kadangi nuotrauka yra bespalvė todėl tenka ribotis tik kompoziciniu ir bareljefinio darbo sėkmingumo aptarimu. Išorinė forma primena aukštą puodą.

Simetrinė kompozicija su centru objektu primena pagalvę su kiek apkarpytais kampais. Ši pagalvinė forma aprėmyta šviesesniu tonų asimetriniu rėmu turtingumu reljefinėmis formomis, tekstūra ir, spėju, spalva. Bendras kilimo vaizdas primintų didelio formato plokščią krepšį. Kaip meno kūrinys skaitytinas kūrybinių galių sėkmingas rezultatas.

Marija Žuklienė kilime "Amžinoji Ugnis" (1977), monumentaliosios kompozicijos principais, bemaž kvadratu apjungė tris formas. Centrinė forma kurioje stilizuotos ir rafinuotos formos labai jautriai kiliminėje technikoje perdavė asimetrinių liepsnų judesį. Daug puikių detalių įpinta ir skendėjo vilnų gauruotam paviršiuje, kur linas ir sizalis (200 per 180) sudarė lyg ir meškos kailio tekstūrą. Viršutinėje ir apatinėje dalyje vertikaliai kabantys siūlai praturtino gauruoto kilimo kontrastingą paviršių. Techniškai giminingas ir Aušros Tuminaitės-Kučinskienės gobelenas "Kosminių Laivų Suartėjimas". Kompoziciniu atžvilgiu šis gobelenas yra skirtingas su anksčiau paminėtu Žuklienės kilimu. Panašumas glūdi tik kai kurių medžiagų panaudojimas gauruotam paviršiui ir reljefui išgauti. Kučinskienės gobelenas artėjančio į kvadratą formate yra sudalytas iš dviejų trikampių kurių smaigaliai baigiasi apskritimais. Šie du trikampiai šonuose suformavo kitus du trikampius ir pagaliau visas gobelenas irėminamas į dvi šonines vertikališkas kolonas. Daug turtingos tekstūros ir toninių kontrastų bei formų įvedime išgauta patrauklus rezultatas. Stilistinis medžiagų panaudojimas yra madingas ir plačiai, įvairiuose kraštuose tebenaudojamas.

Daiva Mačionytė-Jonaitienė gobeline "Liaudiški Motyvai" kvadratinėje formoje išdėstė asimetrinio ornamento formose įvairių sužetų silizuotas grupes, kai kurias tuštumas užpildydama žvaigždėmis.

Regina Sipavičiūtė gobeline "Bobų Vasara" daugiau horizontaliniame formate pagvildeno peizažinį sužetą. Beveik centre įkomponuotas vertikalus medis, o dešiniame kampe, kitas. Apatinėje kilimo dalyje kairėje ir dešinėje kuokštės lapų, kurių nestokoja ir medžiai. Klasiškoje kompozicijoje (kvadratu apskritimas) įkomponuota ornamentinio ritmo batikas "Taika", autorė Zina Jackutė-Martinaitienė. Apskritimo centre yra motinos su kūdikiu biustas, kurį aplinkui puošia gėlių laukas, sudarantis apskritimą. Jame matomi septyni skriejantys paukščiai. Motinos ir paukščių fonai yra šviesūs, kurie sudaro kontrastą siluetinėms gelėms ir paukščiams. Kompozicijos paprastumas, o taip pat jos monumentalumas, su

Zinė Jackutė-Martinaitienė. Batika "Taika" 1975.

Kęstutis Balčikonis. Batika. "Merkio krantas". 1975.

taip jautriai stilizuotais paukščiais, ir nemažesniu jautrumo išgautos motinos ir kūdikio piešinio detalės daro šį darbą išskirtinai įsidėmėtiną. Gaila, knygoje reprodukuotas bespalvis.

Patylomis negali praeiti, nei pro Kęstučio Balčikonio batiką "Merkio Krantas" (1975). Realistiniai žvelgiant šis Merkio kranto vaizdas yra daugiau panašus į Merkio kranto

refleksus Merkyje. Tačiau kūrinio grožis neįlūdi jo pavadinime. Pailgo formato kompozicijoje yra dvi pagrindinės didelės formos. Viršutinė, gal vienas trečdalis kompozicijos, sudaro lyg fantastinio paukščio skridimą. Kada sparnais paukštis paliečia vandens paviršių tuom iššaukiamas neįskaitomą gausybę burbulų. Pastarieji, savo ruožtu, susiformavo į grupes apsijungdami

bemaž įžambinėt formon. Veiksmas vyksta tamsiame fone. Balto paukščio refleksą toliau pasigavo bėgančios Merkio srovės, kuriose susiformavo naujos fantastinės formos, vietomis labai ryškiais gotinių bokštų siluetais. Pastarieji išikūrė taip pat tamsiame fone. Šių siluetaų refleksai išsiliejo į plačiuosius Merkio vandenį, juose sukurdami, tik batikos technika įmanomus įvairių spalvų ir nuansų horizontaliai plaukiojančias didesnio ir mažesnio formato grupinius pavidalus, turtingus nuostabiomis detalėmis. Tikrai gaila, kad šis kūrinys netilpo leidinyje spalvotas. Spontaniškumas ir kartu techniškų savumų pažinimas, leidžia dailininkui kartu ir mums pasigėrėti Merkio krantais. Tai labai geras pavyzdys kaip dailininkas realybės nekopijuodamas, tą realybę atkuria jausminiu kūrybinumu ir fantazijos lakumu. Ši atkurta realybė yra juk, tikrojo kūrinio prasmė ir esmė.

Ramutė Jasudytė pateikiama gobelenais "Broliai", "Gulbė" ir "Sesulės". Visų šių trijų gobelenų spalvinis subtilumas, piešinio stilistiniai privalumai ir kompozicinis monumentalumas, aiškiai nusako labai stiprią kūrybinę asmenybę. Sugebėjimas tą viziją išreikšti, šiuose nepaprasto grožio ir vertės meno kūrinuose-gobelenuose tai isakmiai liūdi. Man teko, berods, du pirmuosius darbus matyti Vilniaus Universiteto 400 m. sukaktuvinėje meno parodoje Vilniuje. Patikėkite, buvau ne tik sužavėtas o tiesiog pritrenktas. Sužavėtas piešinio spalvinio kuklumo ir santūrumo, o pritrenktas dėl tiesiog spinduliuojančios jėgos ir šilumos, kuri plaukė į mane iš kiekvieno siūlo, kuris taip tiksliai atliko jam pavestą misiją. Jei paprastai gulbė skrido erdvėje, tai šiame darbe pati erdvė skrido su gulbe: Iš tikro, horizontaliuose formų judesiuose skrido didelė ir monumentali gulbė! Dailininkė erdvės išpūdį išgavo formomis. Natūralių spalvų vilnos suteikė gobelenui šiltą natūralų, neforsuotą išpūdį, kuris pašnibždomis ir ramiai sekė mums pasaką apie gulbę. Sunku patikėti, kad tas paprastumas mene gali turėti tokią jėgą. Aš manau, kad kūrėjo gerai išgyventas ir išjaustas paprastumas yra ta didžioji paslaptis. Ramutei Jasudytei priklauso mūsų padėka už šios paslapties atidengimą.

Tos pačios kūrėjos didžiulis gobelenas (380-620) "Broliai" iš triptiko "Kovos su Kryžuočiais" (1973-1975) turi tuos pačius kūrybinius privalumus kaip ir "Gulbė". Pastarajam betgi labiau pabrėžta judesio dinamika. Išryškinti žirgų balti siluetai įvedant raiteliui ir žirgam pačios temos kai kurias būdingas detales. Šis gobeleno fonas turi tamsesnių, gilesnių tonų, kurių pagalba patys žirgai sušvinta savo baltume.

Gobeline "Sesulės", iš to pačio triptiko, austo (1976-78) rodo, kad kiekvienas iš gobeleno pareikalavo iš dailininkės dviejų metų darbo. Pats formatas kiek mažesnis (380-355) tačiau stilistiniai nuosekliai išlaikyti. Džiugina ir figūrų pieši-

Pabaiga 9 psl.

TORONTO ARAS NEW YORKE

JONAS KIZNIS

Pavasario Laisvės Žiburio koncertas balandžio 17 d. buvo skirtas lietuvių dainai. Iš Kanados į New Yorką Kultūros židinį ją atvežė Toronto vyrų choras Aras. Koncerto programą sudarė choro atliktos lietuvių liaudies dainos ir kompozitorių kūriniai, taip pat solisto padainuotos operų arijos ir poros autorių vokaliniai kūriniai.

Toronto Aro vadovas ir solistas Vaclovas Verikaitis.

Choras padainavo 20 programoje skelbtų dainų, o pabaigai dar dvi,—kur bakužė samanota ir Aras—kurias išprašė Romas Kezys dėkodamas Chorui, jo vadovui solistui V. Verikaičiui ir palydos pianistei D. Sakaitei už šaunų koncerto programos atlikimą.

Padainuotos trys kompozicijos Choro solistais: W. A. Mozart, O. Didis Dieve-sól. A. Grigaitis; C. Cromer, I Tėvynę grįžt norėčiau-sól. J. Našukaitis; K. Kavecko Sutikt tave norėčiau-sól. A. Šturmą.

Choro vadovas V. Verikaitis stipraus balso, veržlaus temperamento solistas baritonas. Muzikos mokslus pradėjęs Lietuvoje. Po karo iš Vokietijos atvyko Kanadon 1948 m. miško darbams. Greit įsijungė į Kanados ir lietuvių muzikinę veiklą. Kartu tęsė muzikos studijas, dalyvaudamas Kanados radijo ir televizijos laidose, vaidindamas

operečių ir operų pastatymuose.

Po kurio laiko pradėjo dirbti Ontario parlamento rūmuose Toronte. Savaitgaliais vargoninkauja Hamiltono lietuvių parapijoje.

Šiame Laisvės Žiburio koncerte V. Verikaitis dainavo 4 kompozicijas per du kartus: pirmam išėjime dvi dainos, Palik tik dainą man—A. Budrevičiaus, ir Tave nebemyliu—P. Tosti. Abi dainos, sentimentalus ilgesio—gailėsčio motyvų kupini kūriniai, nevienam kartu su solistu priminė pralėkusios jaunystės romantiką.

Antrame išėjime dvi arijos: Ūdrio daina iš operos Pilėnai ir Gasparo daina iš operetės Kornevilio varpai.

Dvi arijos skirtingo charakterio. Ūdrio dainoj ryžtingo jaunuolio užmojis akcijai ir lietuviui būdingas dėmesys Savo žirgai. Gasparo dainoj plėšikų gaujos—pulko vado prisiminimai iš nuotykingos praeities gaujos siautėjimo, kai buvo plėšikauta, uliavota, mergaičių meile džiaugtasi. Arijų turinio skirtumus solistas išreiškė vokaline interpretacija bei judesio ir geste ritmika.

Choro dainų programos sandaroj ryškūs trys dainų žanrai. Pirmoji programos dalis pradedama J. Naujaliū Lietuva brangi, harmonizuota V. Verikaičio. Joje vyrauja patriotinės dainos, kai kurios jų karingo nusiteikimo. Antrą dainų

Vienybės bendradarbis Jonas Kiznis dalijasi išpūdžiais iš "Laisvės žiburio" koncerto su dail. Vytautu K. Jonynu. S. Narkėliūnaitės nuotr.

kategoriją sudaro skirtingos individualių nuotaikų ir turinio dainos. Ir trečia dainų rūšis yra nuotaikingos, linksmos ar komiškos dainos, dainuojamos išgertuvėse ar kitaip linksmuose pobūviuose.

Aras yra susidainavęs kolektyvas. Jo dainos bet kurios kategorijos skambėjo laisvai netrukdomos vidinei nedarnos. Choro vadovas mokėjo iš turimo sąstato isgauti maksimumą.

Aras nėra jaunas. jo asmeninis amžiaus vidurkis yra 45 m. vieno choristo pasakymu, tad ir jo užmojai neišvengiamai sąlygojami žmogaus amžiaus slinkties.

V. Verikaičio Aras kaip kultūrinis veiksnys išreiškė savo plačiu požiūriu į gyvenimą ir į savo paskirtį. Dainavo patriotines dainas, daug jautraus dėmesio parodyta individualiam žmogaus gyvenimui, ir jo linksmos komiškos dainos bylojo apie jo gyvą sąlytį su kasdienine buitimi, kur visuomet gausu juokingo, linksmo komiško prado.

Daina išreiškiama žmogaus santykis su aplinka, su gyvenimu. Čia gal ir slypi tikroji priežastis, kad į tradicinio repertuaro chorus beveik neįmanoma įtraukti jaunimo, gyvenančio kitų-savų išpūdžių poveikyje ir kitais užmojais.

Kiekviena bendruomenė turėtų žinoti ir suprasti, kad jos institucijų ir bendrai veiklos likimas priklauso nuo jos pačios, nuo jos dėmesio ir tautos kultūrinei, mokelinei, politinei akcijai. Bendruomenė, ignoruojanti savo institucijas, pati sau ruošia greitą pražūtį. Tad Romo Kezies padėka niujorkiečiams už gausų atsilankymą į šį pavasario Laisvės Žiburio koncertą visai suprantama ir reikalinga kaip paskatinimas į panašią reakciją ir ateities renginiam.

Rašytojas Eduardas Cinzas, laimėjęs Lietuvių Rašytojų d-jos premiją už savo romaną "Mona", ruošiasi iš Belgijos atvykti į JAV, kur gegužės 22 d. Cleveland, Ohio jam bus iškilmingai įteikta premija. Rašyt. Cinzas norėtų aplankyti ir kitas lietuvių kolonijas, jei jos būtų suinteresuotos surengti jo literatūros rečitalį. Informacijai kreiptis į vietinius Santaros-Sviesos skyrius ar atstovus.

Sol. Antanas Keblys po ilgos kelionės į Australiją, Naująją Zelandiją, Fidži salą ir Havajus, parskrido į namus Montrealyje. Australijoje davė koncertą LSST Vytenio kuopos vėliavos pašventinimo iškilmių Melbourne proga ir taip pat šv. Jono bažnyčioje giedojo religinės muzikos kūrinius.

Poeto Tomo Venclovos žmona ir duktė, gavusios leidimą iš Sovietų S-gos išvyko, jau atvyko į Vakarų. Šiuo metu apsistojusios Romoje, kur laukia leidimo atvykti į JAV. T. Venclova ruošiasi daktaratui ir kartu dėsto slavistiką Yale universitete, New Haven, Connecticut.

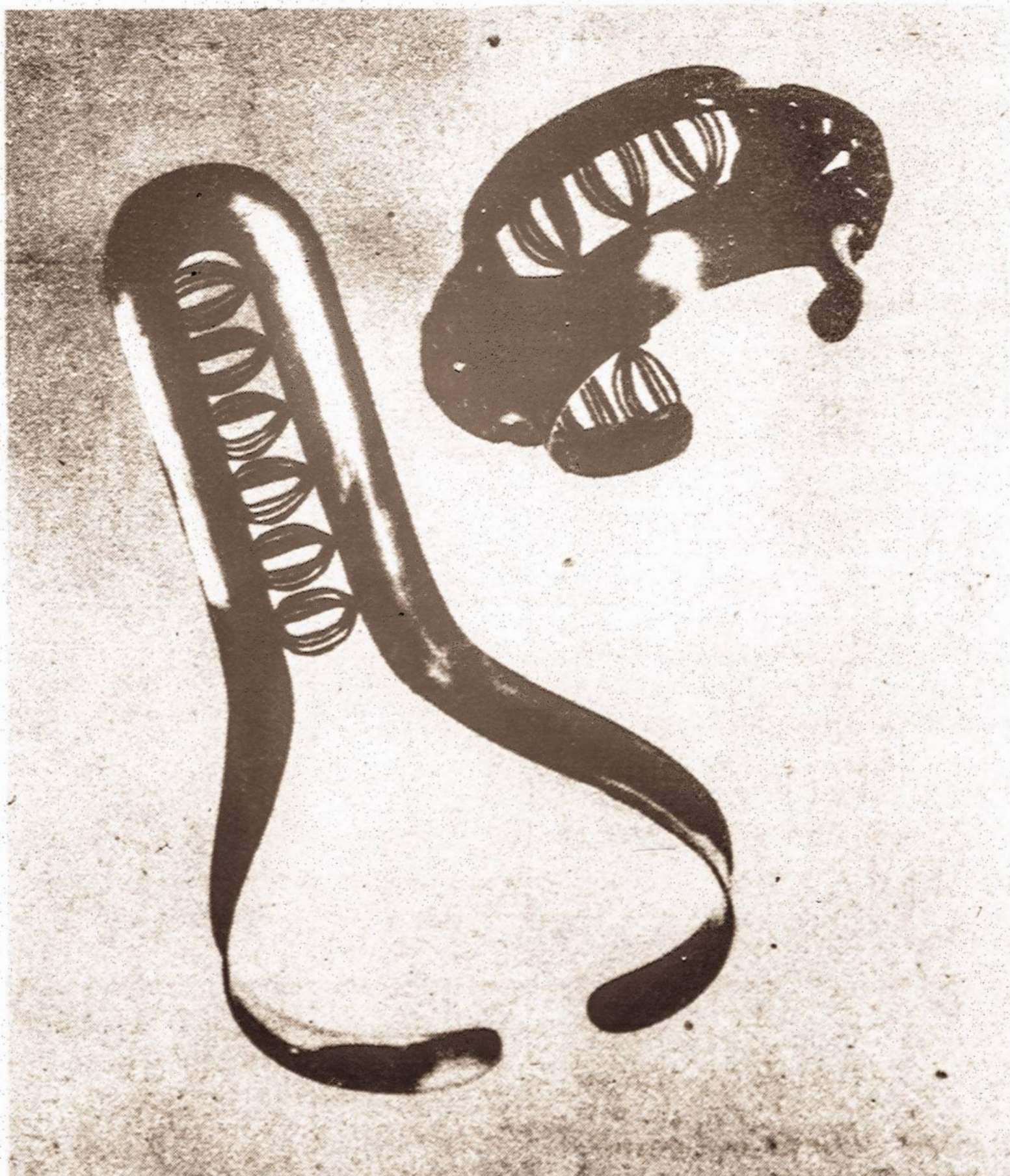
Jonynas Atkelta iš 8 psl.

nio stilistinės savybės. Pastarosios sumaniai įjungtos į foną, be beprasmių detalių, o vėjuoto rūko išryškinta nuotaika perkelia "Sesules" į tą pačią gulgės skridimo erdvę. Siems Ramutės Jasulytės gobelenams skyriau daugiau dėmesio ir dėl to, kad dailininkė nesusigundė išgauti sustiprintą išpūdį atskiru formų ar spalvų deriniais, kuriuos, neretai, perdėtai naudojo kiti kolegos. Jasulytė žiūrovą veikia viso gobeleno stilistiniu apvaldymu ir siekiamo tikslo lyriniu perteikimu. Tas nuoširdus piešinio ir formų paprastumas kuriuom kvėpuoja visi jos gobelenai yra jos asmenybės ir didelio talento kertiniai akmenys.

Kai kurie mano nepaminėti gobelenų, kilimų ar batiko technikos dailininkai buvo nuskriausti šių didžiųjų dailininkų, kurie šiuo kartu užgožė juos savaisiais šešėliais. Vieni, kaip Zita Alinskaitė (Alinskaitė-Mickonienė), gobelenu "Pradalgėliai" (1975) arba Jūratė Urbienė gobelenu "Jovaro Tiltas" (1976) tikrai verti platesnio jų kūrybos aptarimo. Pagaliau Zinaida Kalpokovaitė-Vogelienė, gobelenuose "Paukštininkai (1974) ir "Pergalė", kaip ir Eduardas Šimelis, gobelene "Ruduo" ir kilime "Klaipėda" sprendžia kompozicijose sudėtingas tematinės problemas. Jose vyrauja ornamentalinis ritmas kuriam apvaldyti, reikia turėti ne mažą profesinį igudimą. Jie visi tą puikiai įrodė.

Užversdami ketvirtą iš eilės šio pobūdžio Lietuvoje išleistą Taikomosios Dekoratyvinės dailės leidi-

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

Algimantas Mizgiris. Papuošalų kompleksas. 1972-1973.

nį, daleidžiu, kad lietuviui gyvenančiam Amerikoje ir kituose kontinentuose, pravartu susipažinti su tikrai ne eiliniaus Lietuvos meno žmonių laimėjimais.

Dekoratyvinė dailė kaip viena iš menui giminingų šakų, be estetinių funkcijų, ugdo ir praplečia žmoguje, jam būtinas dvasinio pasaulio

apraiškas. Ši dailė kartu pasitarina ir praktiškiems gyvenimo poreikiams. Aukšto meninio lygio dekoratyvinės dailės kūriniai, stiprina lietuvių pasitikėjimą savimi, kelia jo ir krašto kultūrinį lygį. Šioje misijoje kūrėjai žmogui suteikia jo pilnavertiškumą, kuris taip būtinas mūsų visų egzistencijai.

THE ENGLISH VIENYBĖ

A SUCCESSFUL INTERNATIONAL FESTIVAL IN ST. PETERSBURG, FLA.

Every year an International Festival is held in St. Petersburg, Fla. Lithuanians participate in this 4-day ethnic fair. This year the International Festival was held on February 25-28. A "Lithuanian pavillion" was established by the Lithuanian Club whose leadership had invited Baltic Associates Ltd. of Boston, Mass. to help out.

Because of low ceilings at Bayfront Hall the traditional Lithuanian Bakužė-Cottage, a feature of the Travelling Museum of Baltic Associates, could not be set up. Nevertheless, Gintaras Karosas, director of Baltic Associates, is a veteran of such fairs and skillfully set up an impressive display of Lithuanian folk art, handicrafts, roadside crosses, wooden shrines, amber jewelry, dolls in national costume, records, and other Lithuanian artwork. The dazzling display drew a large crowd of observers. Many sought to buy Lithuanian items.

Mrs. Zuzana Pupis joined the exhibit with her Lithuanian Christmas ornaments. Mr. Mečys Šilkaitis and Mrs. Pupis had prepared a 14-page brochure "Lithuanian Straw Ornaments" which sold 180 copies.

The Lithuanian Club of St. Petersburg had published 4000 folders about Lithuania for free distribution. Assisted by A. Armalis, Mrs. A. Karnienė, and A. Karnavičius, Baltic Associates were able to disseminate these folders and other informative literature about Lithuania.

The Lithuanian cultural program was held on February 26th. The Club chorus, led by P. Armonas, and accompanied by M. Sullivan, sang: J. Gaubas' "Čigonėlis," J. Stankūnas' "Mano Tėviškė," and S. Sodeika's "Šiaurės Prošvaistė." The folk dance group Banga, headed by Milda Jokubaitis-Sandargas, danced "Gyvataras," "Suktutė," and "Malūnas." On February 28 the Banga dancers again appeared, executing skillfully "Oželis" and "Blezingėle."

The food section of the "Lithuanian Pavillion" won first prize. Of the 39 nationalities participating in this International Festival, the Lithuanians won first place.

The Lithuanian participation in the St. Petersburg fair was a success in another respect as well. Gintaras Karosas recorded the chorus, folk dancers, and the Pavillion displays for posterity on color video tape with sound! Yes, the Lithuanians were recorded on video tape, a new development which will revolutionize films. The video film is now being professionally edited for future use on educational television or on similar media.

A new undertaking of Baltic Associates Ltd. is to record on color video tape and sound promi-

nent Lithuanian Americans in the fields of sports, the arts, and civic life, as well as to film major cultural events, commemorations, performances, and historic landmarks. The Project: "Preserve Your Lithuanian Heritage for Posterity on Film" will be a two-year undertaking. Special programs of up to half hour or longer will be edited from the footage taken. Gintaras Karosas explained the new process can be adapted to any Lithuanian situation. English and/or Lithuanian dubbing can be superimposed on the tape. Video tape has educational and cultural possibilities for the Lithuanian community.

An appeal is being made to all organizations planning special events and conventions in the near future or during the 1982-1983 season to please forward information about these events to: Baltic Associates, Ltd., P. O. Box 8248, Boston, Mass. 02114 or to telephone: (616) 269-4455. **AMB**

Lithuanian Program at Kent State University

Since 1970 the Lithuanian Program at Kent State University has continually expanded. At present the Lithuanian Program consists of the Lithuanian Collection, Lithuanian language courses, a Lithuanian Studies Program, and the Lithuanian Fellowship Fund. Professor John F. Cadzow is the director.

Established in 1970, the Lithuanian Collection now contains some 10,000 volumes and is one of the largest outside of Lithuania. Contained within the Collection are many titles found in no other public institution in the United States. There are over 1,000 serial titles, and in many cases, such as with Aidai and Vytis published in the United States, Mūsų Kelias and Žiburiai printed in the displaced persons camps of West Germany, and Pasaulio Lietuvis published in Kaunas from 1930-40, the Lithuanian Collection contains complete sets of the publications.

In the archival and manuscript section nineteen collections of Lithuanian organizations and leaders are found. Comprising this section are personal papers of Dr. Jack Stukas, Dr. Domas Jasaitis, Vladas Liškauskas, and Albinas Trečiokas as well as organizational archives of the newspaper, Dirva, and the Cleveland Association of Lithuanian Exiles. The Collection is contained in Wright Hall, Kent, Ohio. **AMB**

The 61st Convention of the Lithuanian Alliance of America will be held in St. Petersburg, Fla. from July 5-9. Numerous social events are scheduled.

Gintaras Karosas, director of Baltic Associates, with Lithuanian folk dancers in St. Petersburg, Fla.

NEW STUDY ON IMMIGRATION

Dr. Dennis L. Cuddy has recently edited and published a two-volume collective work on postwar immigration, entitled "Contemporary American Immigration." The first volume is devoted to European immigrants and contains nine interpretive essays on Italians, Irish, Poles, Norwegians, Germans, Dutch, Portuguese, Lithuanians, and British.

The concept behind "Contemporary American Immigration" was to fill in the void in scholarly literature on immigration since World War II. Although each contributor to this volume was allowed some freedom to develop his or her essay in a unique manner, each was asked to include six primary points of reference: 1) the history of the migration, 2) Motives for leaving the homeland, 3) reasons for selecting the United States, 4) initial impressions of this country (including possible "culture shock"), 5) later satisfaction or dissatisfaction with life in the United States, and 6) possible return migration to homeland (motives, percentages if available, etc.).

The essay entitled "Reluctant Immigrants: the Lithuanian Displaced Persons" was written by Algirdas M. Budreckis. This essay differed from the others, in that the Lithuanian displaced persons constitute a unique phenomenon in Lithuanian-American migration. They are a group displaced from their homeland as a result of total war and totalitarian dictatorship. A. Budreckis had to add a further point of reference to his essay, namely, a section on the three-year stay in West German displaced persons camps which had a tremendous cultural impact on the newcomers before they came to the United States. The author points out the differences and misunderstandings between the old pre-war immigrants and the newcomers. He gives an overview of the new organizations and avenues of ex-

pression taken by the newcomers. Cultural and economic assimilation is traced. The essay has a well-documented notes section. "Contemporary American Immigration," edited by Dennis L. Cuddy, Twayne Publishers, A Division of G. K. Hall & Co., 70 Lincoln St., Boston, 1982 (223 pages), price: \$17.50.

LITHUANIAN FRATERNALISM 1981

Once again it is time to take stock of Lithuanian fraternal benefit societies in the United States. As of December 31, 1981 all four societies were still going strong. The Lithuanian Alliance of America had \$3,500,848 in assets with a surplus of \$929,014. There were 5,742 members organized in 201 lodges. During calendar year 1981, 155 new members were signed up. The Lithuanian Catholic Alliance had \$2,517,169 in assets with a surplus of \$904,587. There were 144 lodges with 3,480 members. The LCAA enrolled 51 new members. The Association of Lithuanian Workers had assets totalling \$1,497,081 and a surplus of \$782,053. Two thousand one hundred sixty-six members were enrolled in 66 lodges. The Association signed up 27 new members.

The American Lithuanian Roman Women's Catholic Alliance boasted assets of \$249,012 (surplus \$77,233). The 38 lodges had a total membership of 606. Three new policies were issued.

Lithuanian fraternalism at the end of 1981 boasted total assets of \$7,764,110. Total membership stood at 11,994. **AMB**

The 8th Conference on Baltic Studies will be held from June 17-19 in St. Paul Minnesota. Nearly 100 academic papers on Baltic topics and a poetry reading by Nobel Laureate Czeslaw Milosz are among events scheduled.

Vienybė, April 30, 1982

JONAS VALIŪNAS IŠĖJO Į ATSARGA

27-erius metus vadovavęs lietuvių darbo kuopai Schwetzingene, netoli Heidelbergo, kovo 21 d. išėjo į pensiją LS majoras Jonas Valiūnas. Jis kuopose pradėjo tarnauti prieš 34 metus, o Schwetzingeno kuopai vadovavo nuo 1955 m. Jo vieton paskirtas LS kapitonas Arno Endrikaitis.

Amerikiečių kariuomenės vadovybė šią kuopą laikė pačia geriausia iš visų darbo kuopų Vokietijoje. Už tai ir Valiūnui išeinant į pensiją, jam buvo surengtos gražios išleistuvės. Pirma kovo 21 d. su juo atsisveikinta amerikiečių, o kovo 31 d. bendrai. Pastarosiose dalyvavo ir Vokietijos lietuvių organizacijų atstovai, nes Valiūnas visą laiką yra buvęs su lietuviais, o Vasario 16 gimnaziją globojęs nuo pat jos įsikūrimo. Jis yra buvęs jos kuratorijoje nuo pat pradžios, ir su savo kuopos vyrais visą laiką gimnazijai padėjęs įvairiuose ūkiškuose reikaluose.

Kovo 31 d., savo paskutinę darbo dieną, būstinės aikštėje išsirikiavus visiems kuopos vyrams, maj. Valiūnas perdavė kuopos vėliavą savo įpėdiniui ir palinkėjo visiems sėkmės ateityje.

Po to kalbas pasakė Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirm. kun. Alfa Bernatoris ir tos gimnazijos direktorius Jonas Kavaliūnas, Vokietijos LB valdybos vardu kalbėjo jos sekretorė Marija Šmitienė, o Vokietijos lietuvių moterų vardu—E. Liucienė.

Po amerikiečių pulkininko kalbos, kalbėjo naujasis kuopos vadas

Prie tilto per Main upę. Jį pastatė maj. J. Valiūno kuopa. Kairėje ir dešinėje amerikiečiai, o viduryje—pirmas K. Bendoraitis, prie lentos—maj. J. Valiūnas.

kap. Endrikaitis. Prieš šias iškilmes įvykusių pamaldų metu savo pamokslu Valiūną prisiminė kun. Bronius Liubinas, suminėdamas jo nuopelnus lietuvybei.

Valiūnas planuoja su žmona ateityje apsigyventi Kanadoje, kur gyvena jo sūnus Rainis, studijuojantis Thunder Bay, Ont., kolegijoje. Kitas sūnus—Algis—studijuoja inžineriją Vokietijoje, Darmstade. Jis turi ir tris dukras.

Valiūnas yra gimęs 1917 m. netoli Kauno. Mokėsi Marijampolėje marijonų gimnazijoje ir Kaune baigė aukštesniąją technikos mokyklą. Po to tarnavo Lietuvos

kariuomenėje ir gavo karininko laipsnį.

Atsidūręs Vokietijoje 1944 m., nuo 1948 m. dirbo darbo kuopose. Savo laisvalaikį Valiūnas yra paskyręs lietuviškai veiklai. Nuo 1960

m. jis yra LB taryboje—dirbo kaip jos narys, 7-erius metus buvo jos pirmininku. Yra dalyvavęs LB seimuose ir yra išrinktas delegatu į seimą Chicagoje 1983 m.

Linkim Valiūnui sėkmės.

Maj. J. Valiūnas [vid.] su kun. Alfa Bernatoriu, kairėje, ir kun. Lubinu, kuopos būstinės tautinėje aikštėje. S. Narkėliūnaitės nuotr.

Tiltų statybos kuopos vadas Schwetzingene maj. J. Valiūnas gauna iš JAV armijos kap. Kohler savo vyrams atžymėjimą už gražiausias dekoracijas.

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

LIETUVIS JAV MOKSLINIO DARBO BARUOSE

1982 m. Wiley & Sons, New Yorke leidykla išleido knygą "Impact Dynamics". Ją redagavo, kaip koautorius, dr. Jonas Algis Žukas, muziko Jono ir Elenos Žukų, gyvenančių New Yorke, sūnus. Knyga parašyta 5 autorių, išleista liuksusiniai, didelio formato, apie 450 puslapių apimties. Ji susideda iš 11 dalių, kurių 5 parašė dr. Žukas užimančias 190 puslapių arba 43%. Knyga yra, kaip mokslinio darbo kūrinys, pavaizduota daugeliu diagramų, tabelių bei formulių. Apie šią knygą gali autoritentingai pasisakyti tos rūšies profesionalai.

Dr. Žukas dirba nuo 1966 m. JAV armijos Balistikos tyrimų laboratorijos, kompiuterinės mechanikos skyriuje (Aberdeen Proving Ground, Maryland). Jis už uolų pareigų ėjimą yra vyresniųjų vertinamas ir už svarbių tyrimų rezultatus yra gavęs net prezidento J. Carterio raštišką padėką.

Dr. Žukas akademinį išsimokslinimą gavo Brooklyn, N. Y., Politechnikos institute 1962 m. baka-

lauro 1969 m. magistro laipsnį ir 1973 m. Tuscon universitete, Arizonoje, daktaro laipsnį.

Dr. Žukas yra paskelbęs daug rašinių žurnaluose, angažuojamas pravesti studijinius seminarus, 1979 ir 1980 m. Los Angeles, Cal. ir šiais metais Baltimore, Md. Jis dažnai komandiruojamas tarnybos reikalais.

Dr. Žukas su žmona Ona ir sūnum Vincuku gyvena arti Baltimore, Md.

STUDENTAI PABALTIEČIŲ KOMITETE WASHINGTONE

Ir šią vasarą Amerikos Lietuvių Taryba finansuos lietuvių studento darbą Jungtiniame pabaltiečių amerikiečių komitete Washingtone. ALTo vadovybė jau gavo du studentų prašymus. Kandidatų sąrašas dar nėra uždarytas. Norintieji komitete Washingtone vasarą pasidaryti turi savo prašymus nedelsdami atsiųsti į Amerikos Lietuvių Tarybą, 2606 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

MOTERYS

Kristina Dunajewski, dr. A. Noakaitės dukra, išlaikė egzaminus ir gavo farmacijos leidimą. Šiuo metu praktikuoja St. John's ligoninės vaistinėje Brooklyne. Ateityje ketina toliau tęsti studijas ir įgyti magistro laipsnį.

Violė Elena Arbaitė, Los Angeles, Cal., praėjusiais metais dėsčiusi prekybos mokslus Kalifornijos universitete, perėjo dirbti į privačios industrijos sektorių. Nuo šių metų pradžios ji darbuojasi prekybos ir pramonės reklamų korporacijoje "Dentsu". Prekybos magistrės laipsnį Arbaitė išgijo Havajų universitete Honolulu mieste.

Ramona Žygaitė paskirta Chicago Savings and Loan Association personalo skyriaus vedėja. Eidama šias pareigas, ji ir toliau tęs studijas Illinois universitete, Chicagoje. R. Žygaitė yra baigusi Pedagoginį lituanistikos institutą ir šiuo metu pirmininkauja skautams akademikams.

Lietuvoje, Verbų sekmadienį. Prie Aušros Vartų pardavinėjamos tradicinės, spalvingosios Vilniaus Verbos. V. Kapočiaus nuotr.

SULAUKĖ 100 METŲ

Beatričė Valakonienė (Walaconis), gyvenanti Jacksonville, North Carolina, vasario 15 sulaukė 100 metų amžiaus. Ji gyvena pas dukrą Prancišką ir žentą Edvardą Luskį. Gimė ji 1882 Vilniuje. Būdama 18 metų, atvyko į Ameriką, apsigyveno Girardville, Pa.

Šimto metų sukakties proga sveikino prezidentas Ronald Reagan, North Carolina gubernatorius Hunt ir Jacksonville meras Bruce, kuris vasario 15 paskelbė Beatričės Valakonienės dieną.

Taip pat sveikino Pennsylvania gubernatorius Thornburg, senatoriai ir kongresmanai. Monsgr. K. O'Brien, Prahos Kūdikėlio bažnyšios klebonas Jacksonville, aukojo jos intencija mišias ir suteikė popiežiaus Jono Pauliaus II palaiminimą.

Beatričė Valakonienė turi 2 anūkus ir 2 proanūkius. Dar yra ir kita duktė, tebegyvena Girardville, Pa.

Ingrida Bublienė, JAV LB Kultūros pirmininkė, aukodama savo profesinį laiką (yra reklamų konsultantė), dažnai keliauja po įvairias lietuviškas kolonijas, informuodama apie būsimas 1983 m. Pasaulio lietuvių dienas ir rinkdama patarimų dėl gyveninės Bendruomenės kultūrinės veiklos. Šiuo metu sielosi iliustruotos anglų kalba knygos apie Lietuvą paruošimu, tardamasi su Antanu Dundzila ir kitais, prie panašių projektų praieityje dirbusiais. Ingrida—jaunatviška žinomų clevelandiečių veikėjų Stasų dukrelė, pati auginanti penkis vaikus.

Vilniaus dailės muziejaus kanklių trio koncertuoja Meksikos architektūros parodos atidarymo metu Vilniuje. V. Kapočiaus nuotr.

ŠAUNIOS VESTUVĖS ST. PETERSBURG, FLA.

Balandžio 17 d. šv. Jono bažnyčioje sumainė žiedus dr. Gintaras Degėsys su Rūta Bobelyte. Jiedu sutuokė kun. A. Stašys. Pamaldų metu giedojo Prudencija Bičkienė. Kun. J. Gasiūnas perskaitė šv. Tėvo palaiminimą jauniems.

Vestuvių vaisės įvyko Lakewood Country Klube. Svečių tarpe buvo daug jaunųjų ir jų tėvų giminių, draugų ir pažįstamų, tarp jų ir jaunosios močiutė Alena Devenienė iš Kalifornijos, buvusi daugelio lietuviškų organizacijų veikėja. Buvo visa eilė ir amerikiečių.

Jaunosius telegramomis ir laiškais sveikino draugai ir pažįstami, o taip pat ir oficialūs asmenys: vyskupas Brizgys, Lietuvos atstovas Washingtone dr. Bačkis su žmona, konsulas J. Čekanauskas, gen. konsulas A. Simutis, gen. konsulė J. Daužvardienė ir kt.

Mildos Sandargienės vadovaujama St. Petersburgo lietuvių tautinių šokių grupė pašoko jaunosios mėgstamiausią šoki "Mālūną", kas buvo jiems graži vestuvinė dovana.

Po vestuvinės kelionės šv. Martyno salose jaunieji sugrįš gyventi Chicagon. Ten Rūta ieškos progos savarankiškai įsikurti savo darbo srityje—ji yra magistro laipsniu baigusi international marketing. Dr. Gintaras dar metus turės išdirbti Northwestern universitete, kur jis yra chief resident radiologijoje.

Sios vestuvės buvo aprašytos vietos St. Petersburg Independent laikraštyje. Jos sutraukė ir neeilinį lietuvių dėmesį, nes jaunųjų tėvai yra vadovaujantys asmenys lietuviškame pasaulyje. Jaunosios tėvas dr. Kazys Bobelis yra buvęs ALTo, o šiuo metu VLIKo pirmininkas.

Jaunavedžiai Rūta Bobelytė ir dr. Gintaras Degėsys.

Jis yra Alenos Devenienės žentas. Dr. Danielius Degėsys yra žinomas savo visuomenine veikla Clevelande. Bė to, jis yra SLA Pildomojoj Taryboj daktaras kvotėjas.

Sol. Slava Žiemelytė šių metų vasarą skrenda Australijon, kur atliks eilę rečitalių lietuvių kolonijose. Koncertus rengia Australijos LB. Sol. Žiemelytė, kontraltas, pastoviai gyvena Toronte.

Grazina Daunienė, gyvenanti Syoset, L. I., Glen Cove mieste atidarė krautuvę "Stop'n See", 72 School Street. Ją gražiai aprašė Glen Cove Guardian laikraštis, pažymėdamas, kad ji yra lietuvaite. Krautuvėje yra visokiausių daiktų, reikmenų, meniškų rankdarbių, lempų, porceliano, drabužių ir t. t. Rankdarbiai originalūs, iš Cape Cod, Vermont, Meksikos. Krautuvė atidara savaitės dienomis nuo 10 iki 5 v. v.

ATIDARYTAS NAUJAS DANTŲ GYDymo CENTRAS

DR. DONATAS ALEKSANDRAVIČIUS, VEDĖJAS

Metro Dental Service, P. C.

116-06 MYRTLE AVENUE
RICHMOND HILL, N. Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrengimai, patogus privažiavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: [212] 441-0909

Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

LIETUVOS MENININKAI 1981 METAIS LANKĖSI 24 VALSTYBĖSE

Per 1981-uosius metus Lietuvos menininkai, kolektyvai ir atskiri menininkai svečiavosi 24-iose pasaulio šalyse.

Kai kurie maršrutai buvo ypač turiningi.

Valstybinės filharmonijos kamerinis orkestras, vadovaujamas S. Sondeckio, aplankė Ispaniją, Prancūziją, Vakarų Vokietiją ir Vakarų Berlyną. V. Ganelino trio—Vengriją, Rumuniją ir Italiją. Vilniaus kvartetas koncertavo Italijoje ir Švedijoje, M. K. Ciurlionio kvartetas—Vengrijoje ir Vakarų Vokietijoje. Šiuos kolektyvus, ypač Valstybinės filharmonijos kamerinį orkestrą, aukštai vertino visų šalių spauda.

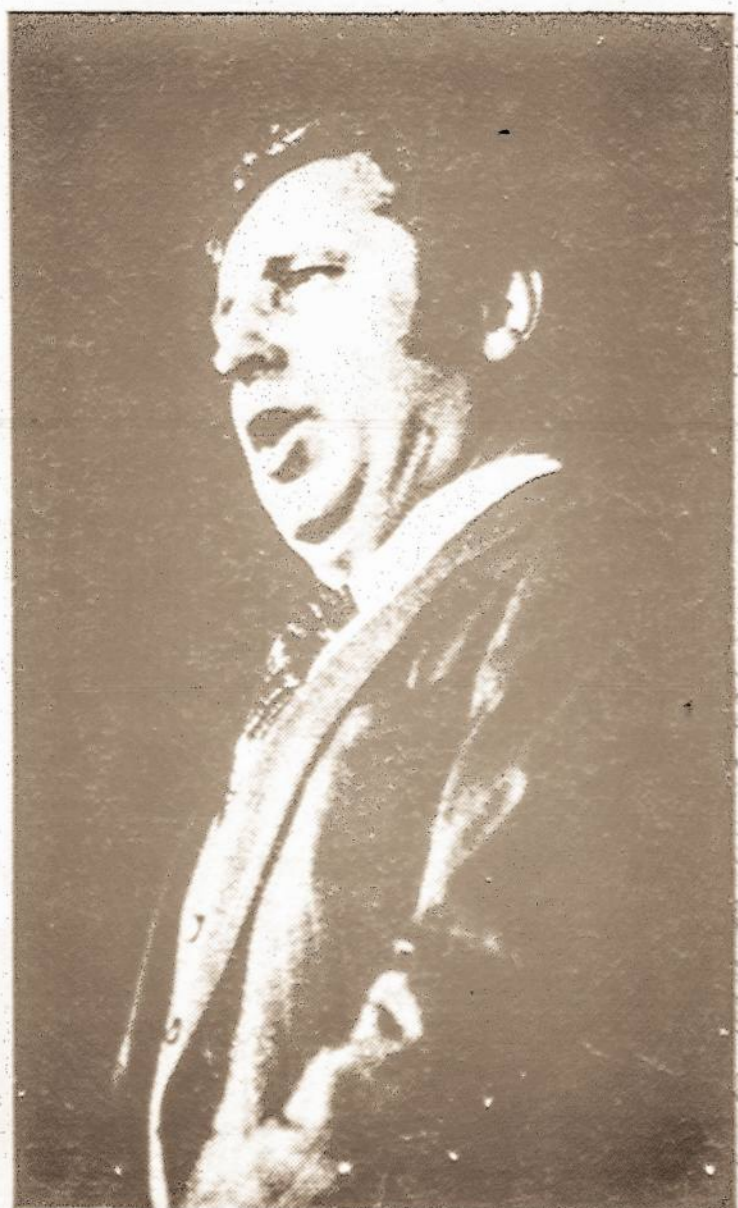
Taip pat sėkmingai pasirodė solistai: artistas L. Digrys vargonavo keliuose Jugoslavijos miestuose, Lietuvos filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas J. Domarkas dirigavo Jugoslavijoje bei Čekoslovakijoje. Smuikininko R. Katiliaus kelionės maršrutas apėmė Vengriją, Suomiją ir Nikaragvą. Operos solistai N. Ralytė ir V. Prudnikovas dalyvavo vokalistų konkurse Atėnuose. Pasisekimo susilaukė ir jaunimas: pianistė M. Rubackytė tapo F. Listo—B. Bartoko pianistų konkurso laureate Vengrijoje, o pianistas J. Karnavičius gerai pasirodė R. Šumano konkurse Rytų Vokietijoje.

Viena įdomiausių kelionių, tekusių Lietuvos menininkams,—tai "Lėlės" teatro turne po Tanzaniją, Etiopiją ir Seišelių salas.

Ne mažiau už profesionalus važinėja ir Lietuvos meno saviveiklininkai. Sekėme Ažuoliuko "veteranų" išvyką į Bulgariją, kur jie dalyvavo tarptautiniame vyrų chorų konkurse ir, parsivežę pirmąją premiją. Vengrijoje viešėjo nusipelnęs mergaičių ir merginų choras Liepaitės, Bulgarijoje—Kretingos rajkoopsąjungos choras Gintaras.

Kasmet į užsienio šalis iš Lietuvos išvyksta vidutiniškai 10-15 meno saviveiklos kolektyvų. Jų koncertus pamato apie 10-15 tūkstančių žmonių.

Tokios kelionės kelia kolektyvų profesinį lygį, reiklumą repertuariui, skatina vidinę drausmę.

Vaclovas Daunoras, Vilniaus operos solistas, kuris šiuo metu lankosi Amerikoje.

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.

Lietuvoje dainuoja ne vien tik seni, bet ir jauni. V. Kapočiaus nuotraukoje—Ažuoliuko vaikų choro kamerinė grupė kartu su pasižymėjusia operos soliste Gražina Apanavičiūte.

Kai kurie kolektyvai pasiekia ir labai tolimas šalis. Pernai Kauno Sanito moterų vokalinis ansamblis ir Ukmergės rajono kultūros namų choras Korėjoje. Turistinių grupių maršrutai pernai vedė į Indiją bei Šri Lanką, Didžiąją Britaniją, Turkiją, Portugaliją, Graikiją.

Šiomet užsieninės išvykos bus įvairios. Iš gastrolių Suomijoje sugrįžo Vilniaus kvartetas, su juo važinėjo ir kompozitorius R. Žigaitis, 1982 metais kvartetas su operos solistu E. Kaniava aplankys Graikiją, Jordaniją, Iraką ir Siriją. Valstybinės filharmonijos Lietuvos kvartetas su koncertine programa vyks į Kubą, M. K. Ciurlionio kvartetas—į Suomiją. J. Domarko į Turkiją, kur jis diriguos simfoniniam orkestrui, R. Katilius koncertuos Tunise, Alžyre ir Suomijoje, L. Digrys—Danijoje, Austrijoje ir kitose šalyse. Į Bulgariją važiuos pramoginių šokių specialistai J. ir C. Norvaišos.

Šiuo metu JAV koncertuoja Vaclovas Daunora.

Iš meno saviveiklos kolektyvų įdomesnės kelionės Panevėžio miesto liaudies operetės teatro turo į Kubą; Utenos kultūros namų moterų choro ir Alytaus rajono kultūros namų kaimo kapelos Džukija (Vengrijoje). Klaipėdos kultūros namų orkestras Bangpūtys ir Plungės dirbtinių odų gamyklos meninė agitbrigada važiuos į Čekoslovakiją.

Pasisemti patyrimo, ir savuoju pasidalinti į įvairias šalis vyksta Lietuvos bibliotekininkai, restauratoriai, muziejininkai, paminklų konservuotojai, meno darbuotojai.

Centrinis valstybinis archyvas Vilniuje, Mindaugo g. vė 8, pašto zonos numeris 232617, saugo duomenis apie darbininkų ir tarnautojų išdirbtą laiką nepriklausomoje Lietuvoje. Archyvas išduoda dokumentus, kai jų reikia senatvės pensijai gauti, jeigu asmuo neturi reikiamo darbo stažo prie rusų santvarkos.

100 METŲ NUO DAINININKO JUOZO BABRAVIČIAUS GIMIMO

Šiomet kovo 21 d. sukako 100 metų, kai gimė dainininkas Juozas Babravičius, kurį turėjo malonumo girdėti ir Amerikos lietuviai, kai jis čia gastroliavo kartu su garsiuoju Saliapinu.

Babravičius buvo gimęs 1882 m. Selviuose, Vilkaviškio rajone.

Aukštuosius muzikos mokslus jis išėjo Peterburgo konservatorijoje, kur studijavo dainavimą prof. S. Gabelio klasėje. Sis pedagogas išauklėjo ir Kiprą-Petrauską.

Baigęs konservatoriją, 1914 m. Babravičius buvo priimtas į Maskvos didįjį teatrą, kur penkerius metus dainavo lyrinio tenoro partijas.

Po Pirmojo pasaulinio karo dainininkas gastroliavo Europos ir Amerikos teatruose. Jo partneriai buvo daugelis žymių pasaulio dainininkų, tarp jų—F. Saliapinas, su kuriuo teko dainuoti Rossinio operos "Sevilijos kirpėjas" spektakliuose.

1934 m. Babravičius grįžo į Lietuvą ir, nors jau buvo pradėjęs šeštą dešimtį, dar vienuoliką metų dainavo operos scenoje, koncertavo.

Gražus balsas, puiki dainavimo mokykla, muzikalumas žavėjo klausytojus. Jo koncertų programas

sudarė populiarios arijos, harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, romansai. Iš lietuvių kompozitorių Babravičius ypač mėgo J. Gruodžio kūrybą. Beveik kiekviename koncerte jis atlikdavo romansą "Visur tyla" (L. Giros ž.), nuostabią vokalinę miniatiūrą "Aguonėlės" (K. Binkio ž.), harmonizuotas liaudies dainas.

Pasitraukęs iš operos scenos, dainininkas beveik iki pat savo mirties, 1957 m., dėstė konservatorijoje, Vilniaus J. Tallat-Kelpšos ir Kauno J. Gruodžio aukštesniosiose muzikos mokyklose. Yra gražus būrys jo mokinių, dabar žymių dainininkų.

Paties Babravičiaus lyrinis tenoras buvo skambus, malonaus, lyg glamonėjančio tembro. Ypač gražiai, sodriai, beveik baritoniskai skambėjo vidurinis ir apatinis registras. Maestro iki pat senatvės išsaugojo balso diapazoną ir skambumą. Paskutiniuosius įrašus—J. Gruodžio "Visur tyla", "Aguonėlės," harmonizuotas liaudies dainas—jis padarė radijo studijoje, jau įkopus į aštuntą dešimtį.

Joniškyje buvo surengta jaunavedžių vakaronė, per kurią jauniems patarimų nešykštėjo auksinius ir sidabrinus jubiliejus atšventė poros, gydytojas, teisininkas ir metrikacijos skyriaus vedėja.

Alytaus mašinų gamykloje susikūrė mėgėjiškas cirkas. Jame dalyvauja apie 50 saviveiklininkų, įskaitant ir darbuotojų vaikus. Cirkas pasižymi ekvilibristika ir klounados numeriais.

Mažeikiuose pastatytas 48 m. aukščio televizijos retransliacijos bokštas. Sis miestas yra nepatikimo matomumo zonoje, ir 100 vatų galingumo retransliatorius pagerins Lietuvos spalvotų ir nespalvotų laidų priėmimą.

SPORTAS

Edvardas Šulaitis

LIETUVOS JAUNIAI PIRMOJE VIETOJE

Lietuvos jaunių krepšinio rinktinė iškovojo aukso medalius III TSRS jaunimo žaidynėse. Lietuviai varžybose pasiekė visas pergales. Antroje vietoje liko Maskva, trečioje—RTFSR. Lietuvos rinktinės vyr. treneriu yra buvęs TSRS vyrų krepšinio rinktinės kapitonas M. Paulauskas. Lietuvos merginų rinktinė liko septintoje vietoje (iš 16 komandų).

Nelabai pasisekė Kauno Žalgirio vyrų krepšininkams, kurie TSRS krepšinio pirmenybėse sugriebė tik IV-ąją vietą (kaip ir pernai), nors bronzos medaliai jiems buvo čia pat. Kauniečiai surinko tiek pat taškų, kiek ir trečią vietą gavęs Maskvos Dinamo, tačiau maskviečiai laimėjo daugiau tarpusavio susitikimų.

VID. VAKARŲ SPORTO APYGARDOS PIRMENYBĖS

Gerokai pavėluotai (balandžio 24-25 d. d.) Chicagoje buvo prarastos Vid. Vakarų sporto apygardos pirmenybės. Šiomet buvo varžytasi tik krepšinyje. Gausiau komandų matėsi tik vyrų klasėje, kur pasirodė 5 komandos; jaunių A ir B klasėse buvo tik po du penketukas.

Iš "svetur" atvyko tik Detroito vyrų komanda, o Clevelandas paskutinį vakarą pranešė, kad atvažiuoti negali.

Vyrų finalas suvedė Chicago Lietuvos I ir Detroito Kovą ir čia laimėjo chiegiečiai 62-56 (34-17). Prieš tai Lituania sunkiai nugalėjo Cicero Ateitį, o Kovas taip pat

turėjo nemaža vargo su Chicago Nerimi. Rungtynėse dėl trečios vietos susitiko Lituania II komandą įveikusi Neris ir Ateitis (taip pat nugalėjusi Lituania II). Čia Neris turėjo nemaža laimės ir laimėjo gana aukštą pasekmę—82-62.

Jaunių A klasėje po vieną pergalę pasidalino Lituania ir Neris (buvo žaistos dvi rungtynės), nors pagal bendrą krepšių skaičių laimėjo Lituania. Jaunių B klasėje Neris nurungė Lituania.

Žaidynės prarastos Curie ir Marquette Parko salėse. Kaip paprastai, Chicago lietuviai šiomis žaidynėmis nesidomėjo, nors sekmdienį atsilankė pora dešimčių žiūrovų, bet tai buvo daugumoje sportininkų šeimų nariai. Žaidynes organizavo Lituania.

PAS GOLFININKUS

Š. A. lietuvių golfo žaidynes šiais metais tenka ruošti Torontui. Žaidynių rengėjas, Toronto Lietuvių golfo klubas norėtų jas gerai suorganizuoti, todėl šiam užmojiui pradėjo ruoštis jau praėjusiais metais. Vasaros pabaigoje buvo parinktas ir užsakytas Georgetown golfo aikštynas.

Toronto Lietuvių Golfo Klubas šleido 1981 m. veiklos metraštį, rašytą mašinėle ir padaugintą ofsetiniu būdu. Jame suregistuoti klubo laimėjimai, žaisti turnyrai, susirinkimai, taurių laimėtojai, idėta daug nuotraukų, 1982 m. turnyrų tvarkaraštis, finansinė apyskaita. Leidinį paruošė Sigitas Krašauskas.

Vaidas iš Europos rankinio taurės rungtynių tarp Vilniaus Eglės ir viešnių iš Rumunijos. V. Kapočiaus nuotraukoje—lietuvių atakuoja ir laimi prieš rumunes.

VILNIAUS EGLĖ EUROPOS TAURĖS FINALE

Vilniaus Eglės rankinio komanda dalyvauja Tarptautinės rankinio federacijos suruoštose Europos taurės varžybose, kur ji pasiekė baigmę. Į ketvirtfinalį lietuvių atėjo be žaidimo ir čia jos susitiko su Rumunijos Bakau miesto Stincos komanda. Po pusfinalio pateko vilnietės, kurios vienas rungtynes pralaimėjo, o kitas laimėjo didesniu įvarčių santykiu (žaidžiamos dvi rungtynės—vienos namuose, kitos išvykoje). Pusfinalyje lietuvių laukė Olandijos Roermondo Sviftas. Olandijoje Eglė laimėjo 23-18, o Vilniuje—27-20.

Finaliniuose susitikimuose lietuvių kovos su Jugoslavijos Zagrebo Trešnjevkos rankininkėmis, kurios įveikė visą eilę pajėgių Europos komandų, o pusfinalyje—Berlyno sportininkes.

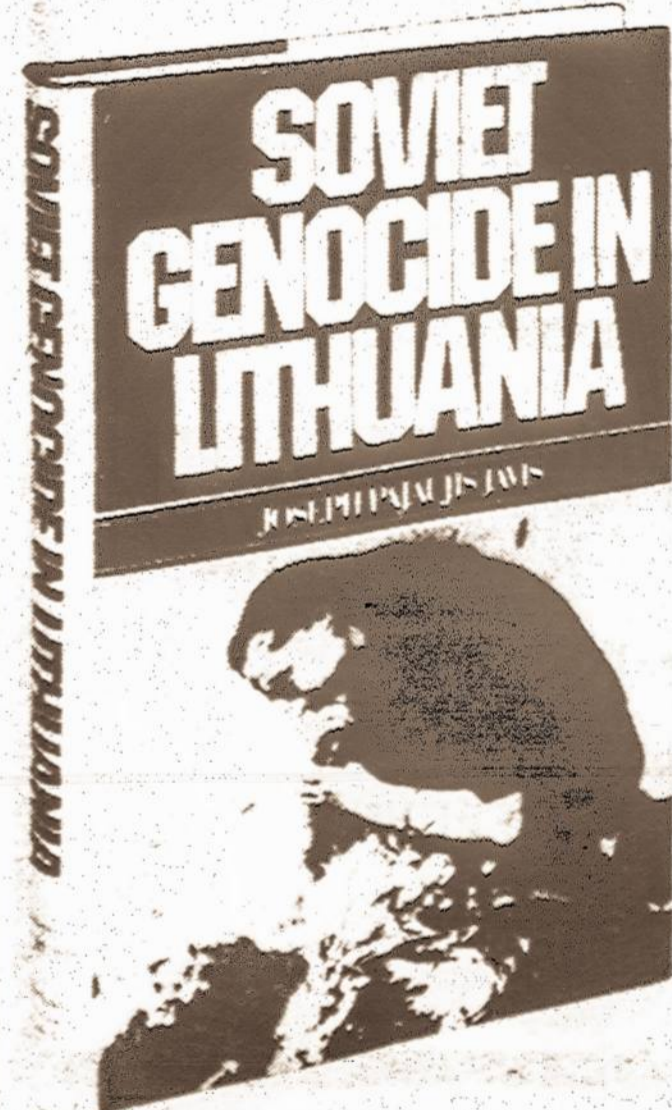
Vilnietė Dalia Kutkaitė, vasario 11 d., sulaukusi 17 metų amžiaus, tapo Sovietų Sąjungos meninės gimnas-

tikos čempionė. Tallinne įvykusiose varžybose ji surinko 94,25 tšk., antroje vietoje palikusi dukart pasaulio pirmenybes laimėjusią I. Devina su 93,2 tšk., trečioje—G. Beloglazovą su 91,95 tšk. Dešimties pratimų grupėje Dalia susilaukė septynių aukščiausių įvertinimų, kurių dėka jai teko aukso medalis ir čempionės vardas.

RIMAS KAŠČIUKEVIČIUS

Džiugi žinia atskriejo iš Tarybų Uzbekijos sostinės Taškento: čia vykusiose sąjunginėse parašutininčių varžybose vilnietis Rimas Kaščiukevičius pagerino pasaulio rekordą. Šokinėdamas iš 1000 m. aukščio nusileidimo tikslumui, Lietuvos sportininkas 19 kartų pataikė į patį apskritimo centrą. Rimas Kaščiukevičius yra Vilniaus pedagoginio instituto studentas.

Šių metų vasario mėn. susisieki- mo nelaimėse žuvo 40 Lietuvos gyventojų. Pernai tą patį mėnesį žuvo 48, o užpernai—39.

Soviet Genocide in Lithuania, by Joseph Pajaujis-Javis, Ph.D. Maryland Books, Inc., New York, 1980, 246 p. \$12.00 postpaid.

"What happens when the Soviet Union occupies a country? Very impressive answers are given in this book, describing events in Lithuania, the only Catholic country made one of the Soviet Republics by force and fraud... The book is skillfully written and gives ample material about life behind the Iron Curtain in countries subjugated by Moscow's new Colonialism." —The Chicago Catholic,

This book is available by writing to: Lithuanian National Foundation, Inc. P.O. Box 21073 Woodhaven, N.Y. 11421

Please send me copy/ies of Soviet Genocide in Lithuania
Check/money order enclosed @ \$12.00 ea postpaid — \$
Name
Address

SILVER BELL BAKING CO.

A. Radziūnas, savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona, pyragai vedybiniam ir kitokiems pokyliams.

Tel. 779-5156

43-04 JUNCTION BLVD., CORONA, QUEENS, N.Y. 11368

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į

John Orman Agency

REAL ESTATE & INSURANCE

PILDOMI MIESTO, VALSTYBĖS IR FEDERALINĖS VALDŽIOS MOKESČIŲ PAREIŠKIMAI.

Geriausias patarnavimas

110-04 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y. 11418
Telefonas: Virginia 6-1800

MIRĖ KAZ. MERKER

Balandžio 18 Holy Name ligoninėje Teaneck, N. J., ištiktas širdies priepuolio, mirė Kazimieras Merkevičius-Merker, dailininkės Aleksandros Merker-Vitkauskaitės vyras. Palaidotas iš Holy Trinity bažnyčios Hackensack, N. J. balandžio 20 George Washington Memorial Park kapinėse, Paramus, N. J.

Buvo gimęs 1910 m. gegužės 21 d. Hazelton, Pa. 1928 baigė Hazelton Senior aukštesniąją mokyklą. Iki pensijas dirbo Allien Van Lines sandėlio vedėju. Pensijoje, iki kovo 31 d. nepilną laiką dirbo vaistinėje, Teaneck, N. J.

Jis buvo Army Air Force štabo seržantas. Dalyvavo II pasauliniame kare Pacifike. Dalyvavo oro puolime prieš Japoniją, kaip radaro technikas dalyvavo Ryukyus kautynėse. Buvo apdovanotas Pergalės medaliu, įvairių kautynių žymenimis, gero vadovo medaliu ir gero šaulio žymeniu.

Liko žmona Aleksandra Vitkauskaitė-Merker, dailininkė, skulptorė, poetė. Su ja buvo susituokęs 1939 kovo 25. Liko brolis Algirdas, gyvenęs Painesville, Ohio, kitas brolis Silvestras iš Trumbull, Conn., ir kiti giminės.

ANGLIJOJ MIRĖ KUNIGAS JONAS KUZMICKIS

Kovo 20 d. po ilgos ir sunkios vėžio ligos Bradforde mirė kun. Jonas Kuzmickis, ilgametis tos apylinkės lietuvių kapelionas ir rašytojas bei spaudos bendradarbis. Palaidotas kovo 25 d. Bradforde, dalyvaujant vysk. A. Deksnui, lietuviams kunigams ir daugeliui lietuvių.

Velionis buvo gimęs 1913 m. vasario 8 d. Augo ir gimnaziją baigė Jurbarko 1931 m. Kunigu išventintas 1936 m. birželio 21 d. Kaune.

Be teologijos ir filosofijos, studi-

MIRĖ DR. V. DAMIJONAITIS
Dr. Vytautas Damijonaitis balandžio 21 d. Riviera Beach, Fla., ištiktas širdies priepuolio, mirė. Palaidotas balandžio 24, vietos kapinėse.

Liko žmona Elenutė, dukra dr. Eglė su šeima, sūnus dr. Julius, brolis inž. Kęstutis su šeima, sesuo dr. Giedrė Širmienė su šeima.

Dr. Damijonaitis anksčiau gyveno Poughkeepsie, New York. Pasiitraukęs į pensiją, prieš porą metų persikėlė į Floridą.

Kazimiera Zubkienė, prof. dr. Juozo Zubkaus našlė, gyv. Springfield, Ill., mirė Šv. Jono ligoninėje balandžio 9 d. Liūdesy liko duktė Vita Žemaitienė su vyru Ben ir Washington, D. C., sūnus Sigitas su žmona Vida Zubkai ir jų šeimos.

Aldona Žitkevičiūtė-Einorienė, poeto Leonardo Žitkevičiaus sesuo, mirė kovo 2 Vabalninke, sulaukusi 65 metų amžiaus. Gimusi Ukrainoj. Lietuvoj baigusi Joniškėlio žemės ūkio mokyklą. Dirbusi ligoninėj slauge. Buvo ištekėjusi už vaistininko Vytauto Einorio, mirusio prieš 13 metų. Nuliūdime paliko tris sūnus, dvi dukteris ir jų šeimas Lietuvoj bei brolių ir jų šeimą Amerikoj.

javo dar literatūrą. Lietuvoje, Vokietijoje ir Anglijoje yra parašęs nemaža knygų, ypač pasižymėjo kaip vaikų rašytojas Jurbarkiečio Ant. Giedriaus-Giedraičio įtakoje.

Lietuvoje buvo gimnazijos kapelionas ir mokytojas, išeivijoje įvairių stovyklų ir kolonijų kapelionas. Daugiausiai dirbo Bradforde ir apylinkės lietuvių tarpe, važinėdamas į mažesnes lietuvių kolonijas. Bendradarbiavo laikraščiuose. Grožinius raštus pasirašinėdavo J. Gailiaus slapyvardžiu.

Įvairios žinios

Dovydas Povilaitis sėkmingai reikišiasi kaip paišytojas-iliustratorius. Vienas vėlesniųjų jo išpildytų užsakymų—mėnesiniam "Science" žurnalui, kurį Washingtone leidžia American Association for the Advancement of Science. To žurnalo birželio mėn. nr. bus 8-jo piešiniai Rudy Ruckerio straipsniui apie Begalybę iliustruoti.

Henrikas Juknaitis paskirtas Clearing banko Chicagoje išdininku ir viceprezidentu. Gimęs karo metu Lietuvoj, mokslus išėjęs Chicagoj (be kita ko ir Amerikos Bankų Institute), Juknaitis šiame banke tarnauja jau nuo 1961 m.

Vytautas Alantas, rašytojas, publicistas, Lietuvių žurnalistų sąjungos garbės narys, gyvenęs Detroite, sunkiai susirgo. Jam padaryta širdies operacija.

Prel. Liudvikas Mendelis, Šv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas Baltimore, Md. balandžio 17 minėjo savo 85 gimtadienį.

Mokytojų ir jaunimo studijų savaitės, vykstančios rugpjūčio 1-8 d. Dainavoje, vakarinių programų vadove pakviesta Raminta Pemkutė, Northwestern universiteto studentė, neseniai baigusi Pedagoginį liuanistikos institutą.

Vytautas Beleckas ir sūnus Jonas, sav. Winter Garden svetainės, 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogomis. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

LB Santa Monicos apylinkės naująją valdybą sudaro pirm. Vl. Velža, vicepirm. B. Graužinis, sekret. Al. Sirutis, išd. E. Kojelienė, parengimų vadovė M. Vaičienė ir M. Lemberdienė.

Sol. Vytautas Paulionis Toronto, Ont. simfoninio orkestro koncerte atliko ištraukų iš G. Rossini operos "Sevilijos kirpėjas". Jaunasis solistas dažnai kviečiamas dainuoti boso partijas universitetų, chorų ir kitų profesinių ar saviveiklos ansamblių pastatymuose Kanadoj ir JAV-ėse.

Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybė organizuoja lietuviams kunigams metines rekolekcijas, birželio 7-11 Marijos N.P. seserų vienuolyne, Putnam, Conn. Vadovaus prel. Vytautas Balčiūnas. Norį rekolekcijose dalyvauti kunigai prašomi pranešti iki gegužės 25 valdybos sekretoriui. Rev. V. M. Cukuras, 350 Smith St., Providence, R. I. 02908.

IX-tas Lituanistikos seminaras vyks prie Akron, Ohio, nuo rugpjūčio 8 iki 22 dienos. Norintys dalyvauti gali kreiptis: PLJS ryšių centras, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636.

Vysk. Liudas Povilonis, Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinis administratorius, lydintis Kauno Kunigų seminarijos dėstytojo kun. Vlodo Michelevičiaus, balandžio 14 buvo nuvykęs į Romą, kur praleido dvi savaites.

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

KASA

LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

86-01 114th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 441-6799

Geriausios sąlygos taupyti ir skolintis lietuviškoj įstaigoj, kur kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios įstaigų apdrausta iki 100,000 dolerių.

ČIA DUODAMI ŠIE PATARNAVIMAI:

9% UŽ PAPRASTAS TAUPOMĄSIAS SĄSKAITAS,
12% UŽ SHARE CERTIFICATES 500 DOL. SUMOMIS,
14.8% UŽ IRA PENSIJOS INDĖLIUS.

Aukščiausi Money Market Certificates procentai už 5,000 arba 10,000 dol. sertifikatus.

"All-Savers" sertifikatai 1 metam su laisvomis nuo mokesčių palūkanomis.

Paskolos—"mortgičiai"—čekių keitimai—pensijos čekių indėliai ir t. t.

VISI INDĖLIAI VALDŽIOS ĮSTAIGŲ APDRAUSTI
IKI 100,000 DOL.

KASOS darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro kasdien, o penktadieniais ir šeštadieniais nuo 9 iki 5 val. p. p.

Visi patarnavimai KASOJE lietuvių ir anglų kalbomis.

WALSH & CASSESE

FUNERAL HOME, INC.

104-38 JAMAICA AVENUE

RICHMOND HILL, N. Y. 11418

212-849-2775

212-843-4620

OUR CHAPELS CAN ACCOMMODATE 200 PERSONS.

PARKING ON PREMISES.

J. MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME

MODERNI, VĖSINAMA KOPLYČIA

A. J. BALTON-BALTRŪNAS

LICENSED MANAGER AND NOTARY PUBLIC

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y. 11211

Tel. STagg 2-5043

Juozas Kavaliauskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Licensed Pennsylvania and New Jersey

1601 S. SECOND STREET, PHILADELPHIA, PA.

Telefonas DEwey 4-5136

VIENYBĖ

Maironio lituanistinėje mokykloje egzaminai bus gegužės 8, 15 ir 22. Gegužės 29 pamokų nebus. Mokslo metaibaigiami birželio 6. Birželio 5 bus paskutinė darbo diena mokykloje, gi birželio 6, sekmadienį, 12 val. Kultūros židinyje bus jaunimo pamaldos, po jų mokslo metų baigimo aktas. Šiomet 10-ąjį skyrių baigia 4 mokiniai.

Maralin Niska, lietuviams pažįstama Metropolitan ir New Yorko City operų solistė, birželio 5 d., penktadienį, atliks soprano partiją latvių kompozitoriaus Alfreds Kalniņš operos "Banuta" pastatyme Carnegie Hall. Taip pat dalyvaus ir solistas Algirdas Grigas iš Chicago. Operos pradžia 2 val. popiet.

Dalios Sakaitės piano mokinių studijos metinis koncertas įvyko balandžio 25 d. Locust Valley, Gilmour bibliotekos salėje. Lietuvių skambino Rima Naronytė ir Vidas, Dainius ir Marijus Marijošiai.

Stanley Yozėnas, Vienybės kaimynės Onos Juozėnienės sūnus, prieš Velykas sunkiai susižeidė beslidinėdamas. Gydomas Kingston, N. Y. ligoninėje.

Marija ir Vitalis Žukauskai balandžio 17-18 dienomis lankėsi Toronte, kur dalyvavo buvusių insbrukiečių susijime. Iš New Yorko dar dalyvavo ir dr. Konstancija Paprokaitė-Šimaitienė su vyru.

Maironio mokyklos mokiniai pašoks tautinių šokių Kultūros židinio pavasario šventėje-gegužinėje gegužės 16 d. Šventė pradedama pamaldomis 12 val. Po to bus pietūs ir gegužinė.

NEWYORKIEČIAI PASVEIKINO MUZIKĄ KARKĄ

Woodhavenietės Elenos Bublaitienės iniciatyva grupė newyorkiečių nusiuntė sveikinimą Lietuvoje, Panevėžyje, šiemet savo 90 metų amžiaus sukaktį mininčiam muzikui Mykolui Karkai, ir neseniai gavo iš jo atsakymą.

Tas garbusis choro dirigentas, pedagogas, Lietuvos TSR nusipelnęs meno veikėjas, atsiuntė laišką, dėkodamas už sveikinimus. Atminimui įdėjo ir savo nuotrauką, kaip jis sako "daug kartų perfotografuotą", darytą prieš 15 metų. Kitoje nuotraukos pusėje jis jiems įrašė: "Mano mylimiesiems jaunystės liudininkams. Gal ir Jūs visi tuo pačiu atsakysite. Norėčiau matyti prieš užsimerkiant amžiams".

Pasveikinimą muzikui, be Bublaitienės, kuri yra buvusi jo choristė Panevėžio katedros chore, dar pasirašė buvę Karkos mokiniai: Alfonsas Konce, Vytautas Banelis, Petras Bartkus ir dail. Kazimieras Žoromskis.

Muzikas Karka yra gimęs 1892 m. lapkričio 12 d. Samarakėliuose, Anykščių rajone. Nepriklausomos Lietuvos laikais jis mokytojavo Panevėžyje, dirbo su scenos mėgėjais, dirigavo chorus, organizavo

MARGUČIŲ BALIUS

Lietuvių Darbininkų 7 kuopos tradicinis margučių balius įvyko balandžio 24 d. Fifi salėje, Woodhavene. Svečiams susirinkus, kuopos pirm. Bronė Spūdienė juos pasveikino ir programai vesti pakvietė red. Joną Valaitį. Pradžioje jis pats pakalbėjo apie kuopos veiklą, o paskui pakvietė kai kuriuos veikėjus ir kuopos narius tarti žodį.

Kalbėjo Kat. Mot. Sąjungos pirm. Eug. Kezienė ir Moterų Vienybės atstovė Ona Petrašienė. Lilija Šateikienė trumpai apibūdino kiaušinio reikšmę ir sustojo ties margučiais, kurių balių kuopa kasmet rengia.

Toliau kalbėjo Jonas Klasčius, Valteris Šleivys, Alekas Mitchel, garbės valdybos narys adv. Steponas Briedis, prof. dr. Jokūbas Stukas, Ant. Šateika, El. Bublaitienė, Ed. Pavilionis ir kt. Po to pirm. Spūdienė paskelbė, jog gražiausi margučiai bus premijuoti ir į jūrą komisiją pakvietė: Pavilionį, Baliūną, dr. Noakaitę ir Šližiūnę. Pirmąją premiją laimėjo Olga Virbelis, II-ąją—E. Širgedienė ir III-ąją—Malvina Bručienė.

Buvo ir tradicinis dovanų pasidalinimas. Jų traukimą tvarkė Lilija Šateikienė su Eugenija Norton. Dovanų buvo atnešusios: Marytė Vasilka, E. Gagienė, Br. Spūdienė, Eleonora Kazas, E. Bublaitienė, dr. A. Noakaitė, Ona Kadienė ir kt. Gėles stalams papuošti atsiuntė Marytė Šalinskienė. Prie durų su bilietais dirbo Elena Bublaitienė. Vakarą praėjo smagiai.

Dail. Vidos Krištolaitytės paroda Kultūros židinio mažojoje salėje bus lapkričio 20-21. Globoja skaučių seserija.

Muzikas Mykolas Karka

dainų šventės Panevėžyje. Tarybiniais laikais jis buvo muzikos mokyklos dėstytojas, Panevėžio liaudies operetės muzikos vadovas ir dirigentas, visų dainų švenčių Panevėžyje vyriausiasis dirigentas. Sukūrė muziką Sofijos Ciurlionienės-Kymantaitės ir kitų rašytojų pastatymams.

Vaclovas Verikaitis, atvykęs į "Laisvės žiburio" koncertą, Brooklyne aplankė Vienybę. Čia jis su žmona Elena. J. Valaičio nuotr.

Romas Kezys, "Laisvės žiburio" vedėjas, dėkoja Toronto vyro chorui ir jo dirigentui Vaclovui Verikaičiui už gražų koncertą ir New Yorko publikai už atsilankymą. [Plačiau 9 psl.]. J. Valaičio nuotr.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos ir Lietuvių Informacijos Centro vedėjas, Australijos Lietuvių Sielovados pakviestas, Australijoje praleido pusantro mėnesio. Jo kelionės tikslas—supažindinti žmones su jo vadovaujamos organizacijos veikla bei vesti gavėnios rekolekcijas. Sugrįžęs iš Australijos, jis lanko lietuviškas kolonijas Amerikoje.

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad specialiai paruošė naują pagrindžio spaudos parodą anglų kalba.

Paroda šešių 18" x 26" plokščių, kurios gali būti išstatytos pagal sieną ar ant pastovų. Tikslas—supažindinti kitataučių visuomenę su Lietuvos pagrindžio leidiniais.

Juodame fone vaizdžiai išdėstytos apybraižos bei nuotraukos tu pagrindžio spaudos leidėjų, kurie šiuo metu už tą veiklą kalinami. Taip pat pateikiami pagrindžio spaudos originalai, kaip, LKB Kronikos, Alma Mater, Perspektyvų bei Aušros tekstų ištraukos.

Viena plokštė kondensuotai nušviečia pagrindžio spaudos vaidmenį Lietuvos sąlygose.

Paroda tinkama išstatyti universitetuose, bibliotekose.

Pagrindžio spaudos parodą galima užsakyti per Lietuvių Informacijos Centrą, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207. Tel. (212) 647-2434.

Pianistė Dalia Sakaitė akompanavo chorui ir solistui Vaclovui Verikaičiui.

LIETUVIŠKOSIOS SKAUTYBĖS FONDO LOTERIJOS LAIMĖTOJAI

Lietuviškosios Skautybės Fondo vadovybė pranešė 1982 m. balandžio 4 d. loterijos traukimo rezultatus. Sekantieji laimėjo dovanas: I-ąją—Stimburys, Gawler River, Australija (spalvuotą televiziją); II-ąją—F. Čepkauskas, Brockton, Mass. (nešiojamą radijo aparatą), III-ąją—S. Petravičius, Rancho Palos Verdes, Cal. (gruždintuvą), IV-ąją—p. Stankūnas, Cos Cob, Ct. (skaičiuotuvą), V-ąją—H. Black, Silver Springs, Md. (žadintuvą), ir VI-ąją—\$25 E. Junokas, Anglija.

AMB

Vienybė, 1982 m. balandžio 30 d.